CSONGRÁD VÁROS ÉS KISTÉRSÉGE (FELGYŐ, TÖMÖRKÉNY, CSANYTELEK)

HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TERVÉNEK FELÜLVIZSGÁLATA 2009

BESZÁMOLÓ

KÉSZÜLT:

A CSONGRÁDI KISTÉRSÉG TÖBBCÉLÚ TÁRSULÁSA MEGBÍZÁSÁBÓL

KÉSZÍTETTE:

VIKONA KÖRNYEZETGAZDÁLKODÁSI TANÁCSADÓ ÉS SZOLGÁLTATÓ BT

6800 HÓDMEZŐVÁSÁRHELY, HOLLÓ U. 40.

2010. MÁRCIUS

TARTALOMJEGYZÉK

1 BEVEZETÉS 4

1.1 A FELÜLVIZSGÁLAT ÁLTALÁNOS IRÁNYELVEI 7
1.2 A HULLADÉKGAZDÁLKODÁS TERVEZÉSÉNEK SZINTJEI 10
1.3 A HULLADÉKGAZDÁLKODÁS TERVEZÉSÉNEK JOGSZABÁLYI HÁTTERE 12

2 VÁLTOZÁSOK A DEMOGRÁFIAI ADATOKBAN 18

3 A TERVEZÉSI TERÜLETEN MŰKÖDŐ KÖZSZOLGÁLTATÓK ÉS HULLADÉKLERAKÓK 23

3.1. A.S.A. HÓDMEZŐVÁSÁRHELY KÖZTISZTASÁGI KFT 23
3.1.1. Hulladéklerakó telep főbb adatai 27
3.1.2. A hulladéklerakó telep szabad kapacitása 27
3.1.3. A hódmezővásárhelyi regionális hulladékkezelő telep létesítményeinek jellemzése 28
3.1.4. Gázmotor üzembe helyezés (2007. június): 29
3.1.5. Komposztáló üzembe helyezés (2008. december) 29
3.1.6. Haszonanyag bálázó (2006. szeptember) 31
3.1.7. Építési, bontási hulladékok 32
3.1.8. Biogáz hasznosítása 32
3.2. CSONGRÁDI VÁROSI VÍZ- ÉS KOMMUNÁLIS KFT. 32
3.2.1. A közszolgáltatás részei: 33
3.2.2. A lakossági közszolgáltatás feltételei 34
3.2.3. Külterületi hulladékszállítás 35
3.2.4. Hulladékudvar 36
3.2.5. Szelektív gyűjtés 38
3.3. FELGYŐI REGIONÁLIS HULLADÉKKEZELŐ KÖZPONT 40
3.3.1. A Felgyői hulladékkezelő központ helye gyűjtőkörzete, kapacitása 40
3.3.2. A hulladékkezelő központban fogadható hulladékfajták 41
3.3.3. A hulladékkezelő központ létesítményei 42
3.3.4. Kezelőtéri létesítmények 43
3.3.5. A hulladékkezelő központ helye és szerepe a regionális rendszerben 43
3.4. BEZÁRT TELEPÜLÉSI HULLADÉKLERAKÓK REKULTIVÁCIÓJA 44

4 A TERVEZÉSI TERÜLETEN KELETKEZŐ, HASZNOSÍTANDÓ VAGY ÁRTALMATLANÍTANDÓ HULLADÉKOK TÍPUSAI, MENNYISÉGE ÉS EREDETE 46

5 A 2004-BEN ELFOGADOTT, A KIJELÖLT CÉLOK ELÉRÉSÉT, ILLETVE MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ CSELEKVÉSI PROGRAM 51

3.1 TELEPÜLÉSI SZILÁRD HULLADÉKOK 51
3.2 BIOLÓGIAILAG LEBONTHATÓ SZERVES HULLADÉKOK 54
3.3 TELEPÜLÉSI FOLYÉKONY HULLADÉKOK 54
3.4 CSOMAGOLÁSI HULLADÉKOK 55

6 ÉRTÉKELÉS 57

7 ÖSSZEGZÉS 61

A FELÜLVIZSGÁLAT ÉS BESZÁMOLÓ KÉSZÍTÉSÉT A 2000. ÉVI XLIII. TÖRVÉNY A HULLADÉKGAZDÁLKODÁSRÓL 37.§ (1) ÍRJA ELŐ

A beszámoló célja: Az eltelt két évben megvalósult célok leírása és a következő évek feladatainak korrigálása az időközben bekövetkezett változások figyelembe vételével.

Tervezési szint:

Csongrád város és kistérsége (Felgyő, Tömörkény, Csanytelek)

A tervezésben részt vevő Önkormányzatok:

Csongrád Város Önkormányzata
6640 Csongrád, Kossuth tér 7.
Felgyő Község Önkormányzata
6645 Felgyő, Széchenyi u. 1.
Tömörkény Község Önkormányzata
6646 Tömörkény, Ifjúság u. 8.
Csanytelek Község Önkormányzata
6647 Csanytelek, Volentér János tér 2.

A tervezési terület nem változott.

A beszámolót készítő szervezet:

VIKONA Környezetgazdálkodási Tanácsadó és Szolgáltató BT
6800 Hódmezővásárhely, Holló u. 40.

A beszámoló készítésében résztvevők:

Vigchert Ferenc	*okl. vegyészmérnök, környezetvédelmi szakmérnök környezetvédelmi szakértő (települési hulladék-gazdálkodás) (KTM 173/1996)*
Kovács Nóra	*okl. környezetmérnök*

A beszámoló időszaka: **2007-2009**

1 BEVEZETÉS

A víz, a levegő és a talaj természetes öntisztulása során hosszú időn át „feldolgozta" az odakerült hulladékot anélkül, hogy a közvetlenül vagy a különböző kölcsönhatások során keletkező bomlás- vagy szintézistermékeik a növényekre, az állatokra, és rajtuk keresztül közvetve vagy közvetlenül az emberre károsan hatottak volna.

Az ember – főként pazarló anyagfelhasználása miatt – az indokoltnál nagyobb ütemben sajátítja ki a természeti erőforrásokat.

Az emberi tevékenység – a megváltozott szükségletek kielégítése érdekében – egyre nagyobb mértékben alakítja át a természetből kitermelt anyagokat, a természetes anyagoktól eltérő összetételű termékeket állít elő. A természetidegen anyagok termelésével, ill. elhasználódásával létrejött hulladék egyre nagyobb mennyiségben és térben koncentráltan kerül ki az ökoszisztémákba. Pl. a papír és főleg a természetidegen (műanyag) göngyölegek elterjedése – bár a fajlagos tömegcsökkenés előnyökkel jár – gyakorlatilag megszüntette a korábbi többutas fém-, üveg- és fagöngyölegeknek azokat az előnyeit, amelyek azok tartósságából, tisztíthatóságából, többszöri felhasználhatóságából stb. származtak.

Mindezeknek a változásoknak a következtében a hulladék vagy nem alkalmas arra, hogy bekapcsolódjék a természetes körfolyamatokba, vagy ha bekapcsolódik, akkor zavarokat okozhat olyan mértékben, hogy hatását a természetes körfolyamatok már nem képesek ellensúlyozni, károsítja a természet elemeit. Továbbá a hulladék közvetlenül, ill. közvetve a természet elemein keresztül veszélyezteti magát az embert is.

A hulladék egyrészt szennyezi valamelyik környezeti elemet (vizet, levegőt, talajt), ezáltal nagy népességet érint, és a hatása sok esetben időben elhúzódó. Másrészt a hulladék egyes alkotórészei beépülnek a növényi és állati szervezetekbe, és a táplálkozási láncon keresztül végső soron az embert is károsítja. A települési és egyes termelési hulladékok fertőző mikroorganizmusai különböző fertőző betegségek okozói lehetnek.

Az eltávolított hulladék új természeti erőforrásokkal helyettesítendő, és a hulladékban megtestesített anyag, energia és emberi munka elvesztésével a természeti erőforrások igénybevétele is indokolatlanul felgyorsul.

A gazdaságba belépő anyag mennyisége semmit sem mond annak végső sorsáról, és arról, hogy miként járul hozzá az emberek jólétéhez. Sokat árul el azonban, hogy milyen károsodás éri a környezetet a termelésében és fogyasztásában.
A hulladékgazdálkodásnak kulcsszerepe van a környezet minőségének, a természeti értékek megóvásának védelmében és a jól szervezett hulladékgazdálkodás eredményesen szolgálhatja a gazdasági célkitűzéseket is.
A magyarországi hulladékgazdálkodás egyik legfőbb hiányossága, hogy bár a gazdálkodók kötelezve vannak rá, nem rögzítik a begyűjtött hulladék mennyiségét, szerkezetére, összetételére nem végeznek méréseket. Az esetlegesen rögzített adatokat pedig központilag nem kezelik, sőt a rendelkezésre álló adatok sem mindig összemérhetőek, hiszen a mérések nem mindig ugyanazzal az eljárással készültek. Ez alapján nagyon nehéz megbecsülni az egyes vállalkozások települések, körzetek hulladékmennyiségét, illetve minőségét. Az erre alapuló számítások ilyenformán nem is lehetnek pontosak, csak irányadó becslések.

Magyarországon az első környezetvédelmi törvény 1976-ban született, de hatása a törvény keretjellege miatt korlátozott volt. A környezetvédelem társadalmi üggyé válása hazánkban az 1980-as évek második évére tehető. Több éves szakmai vita után a Magyar Országgyűlés 1995-ben fogadta el a környezetvédelmének általános szabályairól szóló új törvényt (1995. évi LIII. törvény), mely a már meglévő hazai tervezési rendszerek (területrendezés, területfejlesztés, településrendezés, településfejlesztés, stb.) mellet egy új típusú tervezés alapjainak a megteremtését irányozza elő. A Nemzeti Környezetvédelmi Program kidolgozásának részletes előírásait a törvény rögzíti. Ennek alapján az Országgyűlés 83/1997. (IX. 26.) határozata rendelkezett az 1997-2002 közötti időszakra szóló első Nemzeti Környezetvédelmi Programról (továbbiakban NKP-I), és tudomásul vette a megvalósításának általános tervét. A végrehajtás éves intézkedéseit kormányhatározatok hagyták jóvá.

A 2003–2008 közötti időszakra szóló második Nemzeti Környezetvédelmi Program (továbbiakban NKP-II) kidolgozásának alappillérét az NKP-I végrehajtása során felhalmozott tapasztalatok alkotják. Az NKP-I alapvető feladatát teljesítette: kijelölte a magyar környezetpolitika célkitűzéseit és cselekvési irányait, valamint felvázolt egy beavatkozási tervrendszert.

Az NKP-II kidolgozása a legfontosabb hazai és nemzetközi környezetpolitikai alapelvek figyelembevételével történt. Ezen alapelvek három csoportot képeznek:

- A környezetvédelemben mára már hagyományosnak tekintett alapelvek (pl. az elővigyázatosság, a megelőzés, a helyreállítás, a felelősség, az együttműködés, a tájékoztatás, a nyilvánosság és a szennyező fizet elve).
- A fejlett országok környezeti tevékenysége alapján számunkra példaértékűnek tekinthető további alapelvek (a megosztott felelősség; az átláthatóság biztosítása a tervezés, döntéshozás, finanszírozás, megvalósítás és ellenőrzés során; kiszámíthatóság a szabályozásban és a finanszírozásban; számonkérhetőség, világos célok, mérhető teljesítmények; partnerség, szubszidiaritás, addicionalitás, többszörös hasznú intézkedések).
- A legátfogóbb elvek sorába a fenntartható fejlődés alapelvei tartoznak. Ezek részletes kifejtését a Fenntartható Fejlődés Nemzeti Stratégiája tartalmazza. Az alapelveket azonban lehetőség szerint már az NKP-II végrehajtásának első éveiben is érvényesíteni kell, ezzel is elősegítve a fenntartható fejlődés irányába történő átmenet társadalmi, gazdasági és környezeti feltételeinek kialakítását.

Az elmúlt évtizedek műszaki, gazdasági fejlődése, a fokozódó urbanizáció következtében rendkívüli mértékben megnőtt, és folyamatosan nő a hulladékok mennyisége. A legdinamikusabban fejlődő környezetvédelmi szakterületek egyike a hulladékgazdálkodás. Az uniós jogharmonizáció következtében 2001. január 1-jén lépett hatályba a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény. A törvényben nagy hangsúlyt kapott a hulladékkeletkezés megelőzése, hulladékszegény technológiák alkalmazása. A hulladékok szelektív gyűjtése, hasznosítása, a nem hasznosítható hulladékok környezetvédelmi követelményeknek megfelelő ártalmatlanítása ugyancsak kiemelkedően fontos hulladékgazdálkodási feladat. A törvény és több, mint 30 végrehajtási rendelete szabályozza e szakterületet.

Az EU csatlakozással kapcsolatos jogszabályi módosítások, új szemléletű engedélyezési eljárások a hulladékgazdálkodási tervezési feladatok jelentős növekedését eredményezték.

1.1 A felülvizsgálat általános irányelvei

A települési önkormányzatok sokrétű szerepet játszanak a környezetvédelemben, sőt a hulladékgazdálkodás kulcsszereplői.

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény és a 2002-ben 110/2002 (XII.12.) számú országgyűlési határozattal elfogadott Országos Hulladékgazdálkodási Terv is stratégiai célkitűzésként fogalmazza meg a helyi (települési szintű, egy vagy több településre vonatkozó) hulladékgazdálkodási tervek készítését. A települési hulladékgazdálkodási tervek végső célja, hogy helyi szinten is megvalósuljon az országosan tervezett és szervezett integrált hulladékgazdálkodás.

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. XLIII. törvény (továbbiakban: Hgt.) 35. §a rendeli el a helyi hulladékgazdálkodási tervek készítését, amelyek tartalmi követelményeit általánosan a Hgt. 37§ (4) és (5) bekezdései határozzák meg, míg a részletes szabályozást a hulladékgazdálkodási terv részletes tartalmi követelményeiről szóló 126/2003. (VIII.15.) Korm. rendelet tartalmazza.

A hulladékgazdálkodási tervek kidolgozása nemcsak jogi kötelezettség az önkormányzatok számára. A hulladékgazdálkodási tervek megléte alapfeltétel az európai uniós pályázatok megítélése során, továbbá a tervek alapján egyszerűbben és nagyobb eséllyel lehet pályázni a különböző hazai és külföldi környezetvédelmi forrásokra is.

A települési hulladékgazdálkodási terv keretében az önkormányzatoknak többek között számot kell adniuk, hogy mi történik a településen keletkező hulladékokkal, hogyan kívánják a szelektív gyűjtést, ártalmatlanítást megoldani, mit kezdenek az illegális, nem megfelelő műszaki védelemmel ellátott szeméttelepeikkel, illetve terveznek-e más településeket is kiszolgáló önkormányzati hulladékkezelő művet (hulladéklerakót, válogatóművet, újrahasznosító üzemet) létesíteni. A helyi adottságokon, szabályozási rendeleteken túlmenően a települési hulladékgazdálkodási tervek elkészítésekor figyelembe kell venni a második Nemzeti Környezetvédelmi Programot, az Országos Hulladékgazdálkodási Terv szempontjait és a település "régiójára" elkészült Területi Hulladékgazdálkodási Tervet is.

2003. augusztus 15-én született meg a 126/2003. Korm. rendelet „A hulladékgazdálkodási tervek részletes tartalmi követelményéről”, amely többek között kimondja, hogy a 2008 végéig hatályos OHT alapján a regionális részeket készítő környezetvédelmi felügyelőségeknek 2003. szeptember közepéig, a településeknek és a rendelet hatálya alá tartozó településeknek és a jelentős mennyiségű hulladékot termelő cégeknek 2004. augusztus elejéig el kell elkészíteniük saját helyi illetve egyedi hulladékgazdálkodási terveiket.

A különböző szintű – országos, területi, helyi, egyedi- hulladékgazdálkodási terveket hat évre kell elkészíteni és kétévente felülvizsgálni és beszámolni annak végrehajtásáról.
Az egyedi hulladékgazdálkodási terveket az országos, területi és települési hulladékgazdálkodási tervekkel, továbbá a tervezési területre vonatkozó környezetvédelmi programban, és a településfejlesztési, valamint településrendezési tervben foglaltakkal összhangban kell kialakítani.

A különböző szintű hulladékgazdálkodási terveket kidolgozóik hat évre készítették el, és 2 évente beszámolót állítanak össze az abban foglaltak végrehajtásáról.

A tervet jóváhagyók, valamint az érintett hatóságok gondoskodnak a tervben meghatározottak végrehajtásáról, illetve a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, figyelemmel kísérik a tervekben foglalt feladatok megoldását. A tervet beszámoló összeállításával egyidejűleg felül kell vizsgálni és a végrehajtás tapasztalatai alapján szükség szerint módosítani.

Az OHT-ben meghatározott célok, megvalósíthatóságukhoz szükséges feladatok és eszközök figyelembevételével készültek el a THGT-k, amelyek alapján kerültek kidolgozásra a Helyi Hulladékgazdálkodási Tervek. Az egyes tervezési szinteken elkészült tervek szorosan összefüggnek egymással, ezért is kellett időben is követniük egymást.

A felülvizsgálat menete:

- Állapotértékelés adatainak kiegészítése, pontosítása, a terv elfogadása óta eltelt évekre vonatkozóan.
- A felülvizsgálati terv fő fejezetei az összehasonlíthatóság érdekében követik a korábban elfogadott hulladékgazdálkodási terv fő fejezeti felépítését.
- Az elfogadott tervben kitűzött hulladékgazdálkodási célok megvalósításának elemzése, különös tekintettel a települési hulladékok körére, a szelektív gyűjtésre és az önkormányzat hulladékkezeléssel járó tevékenységi körére.
- A kitűzött hulladékgazdálkodási célok közül az ütemezett határidőre nem teljesített vállalások, a csúszás okainak vizsgálata.
- Új megvalósítható hulladékgazdálkodási célok kitűzése a hulladékgazdálkodási törvényben előírt követelmények teljesítése érdekében.

A cselekvési program határidőhöz kötött pontjainak meg nem valósulása a jelenlegi törvényi szabályozás szerint nem von maga után jogi szankciókat. A program a település hulladékgazdálkodási céljainak kitűzését jelenti, melynek megvalósulása a település érdeke.
A beszámolónak tartalmaznia kell a tervben megvalósult, illetve meg nem valósult célokat, felülvizsgálat formájában értékelni kell az eltelt időszakot és szükség szerint a terv módosításáról kell határozni.
A felülvizsgálat eredményéről és a változásokról értesíteni kell a tervezésbe bevont és érintett hatóságokat, érdekvédelmi szervezeteket és a lakosságot.
A terv felülvizsgálatát nehezíti, hogy az Országos Hulladékgazdálkodási Terv felülvizsgálata is jelenleg folyik, tehát annak függvényében még a települési terveket pontosítani szükséges.

Az OHT, illetve a THGT-k felülvizsgálata, illetve a hozzá kapcsolódó beszámolók nem készültek el. A rendelkezésünkre álló információk alapján a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium az OHT felülvizsgálata és beszámolója elkészítésének a vége felé közeledik. Az OHT felülvizsgálatát, illetve a beszámolót az Országgyűlés hamarosan tárgyalni fogja. A THGT-k felülvizsgálatának és beszámolójának elkészítése várhatóan 2010-ban kerül előterjesztésre a szakminiszter elé.

1.2 A hulladékgazdálkodás tervezésének szintjei

A környezeti gondokat elemezve megállapítható, hogy nagyon sok közülük olyan, amely globális, országos vagy regionális színtűnek is tekinthető, hiszen – bár volna mód az egyes problémák eseti megoldására – ezek helyi kezelésére valamilyen okból nem kerül vagy kerülhet(ett) sor (pl. pénzhiány, szakértelem hiánya, érdektelenség).
Vannak azonban olyan környezeti ügyek is, amelyek a probléma jellegéből adódóan eleve csak a helyinél magasabb szintek bevonásával, koordinációjával kezelhetők eredményesen (pl. hulladékgazdálkodás, szennyvíztisztítás, vízbázisok védelme). Ezért a különböző tervezési szintek csak megfelelő összehangolás esetén lehetnek igazán eredményesek.

A hulladékgazdálkodási törvény kiemelt fontosságú, elérendő célként határozza meg:

- a képződő hulladék mennyiségének, veszélyességének csökkentését, az újrahasználatoz,
- a keletkező hulladék hasznosítását,
- a nem hasznosuló, vissza nem forgatható hulladék előírásoknak megfelelő ártalmatlanítását.

➢ **Országos Hulladékgazdálkodási terv**

A törvényben meghatározott célok elérését a hulladékgazdálkodási tervek az alapelvek érvényesítésével segítik elő. Az Országos Hulladékgazdálkodási Tervet (OHT) az Országgyűlés 2002. november 26-án fogadta el, a 110/2002. (XII. 12.) OGY határozattal. Az OHT-t és az annak alapján készülő egyéb, különböző szintű hulladékgazdálkodási terveket – kidolgozóik - hat évre készítik el és 2 évente beszámolót állítanak össze az abban foglaltak végrehajtásáról.

A különböző szintű hulladékgazdálkodási terveket a területen lévő, illetve működő helyi önkormányzatok, érintett más hatóságok, érdekképviseleti szervezetek, környezetvédelmi társadalmi szervezetek bevonásával kell készíteni (Hgt. 33.-36.§).

- **Területi hulladékgazdálkodási terv**

A területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. tv. 5. §-ban meghatározott tervezési-statisztikai régióra vonatkozóan a környezetvédelmi felügyelőségek által készített hulladékgazdálkodási terv. A hét területi hulladékgazdálkodási terv a 15./2003. (XI.7.) KvVM rendelettel került kihirdetésre.

- **Megyei hulladékgazdálkodási terv**

Egy megye közigazgatási területére vonatkozóan meghatározott tartalommal a megyei önkormányzat által készített hulladékgazdálkodási terv. Készítése nem kötelező. Tartalma, felépítése a területi tervekéhez hasonló.

- **Helyi hulladékgazdálkodási terv**

Egy települési önkormányzat területére, vagy az egy körjegyzőséghez tartozó települések területére, illetve hulladékgazdálkodási feladataikat társulásban, vagy más módon közösen ellátó települési önkormányzatok illetékességi területére meghatározott tartalommal készített hulladékgazdálkodási terv. A tervezés során kiemelt figyelmet kell fordítani a települési hulladékok körére, a szelektív gyűjtésre és az önkormányzatok egyéb, hulladék keletkezéssel járó tevékenységi körére.

- **Egyedi hulladékgazdálkodási terv**

Jogszabály által meghatározott gazdálkodó szervezetek hulladékgazdálkodási tevékenységére vonatkozó - előírt tartalommal készített – hulladékgazdálkodási terve.

- **Időközi beszámolás**

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény (Hgt.) 37. § (1) bekezdése értelmében az elkészült hulladékgazdálkodási terveket 2 évente felül kell vizsgálni, és beszámolót kell készíteni a tervben foglaltak végrehajtásáról. Ennek

alapján szükség szerint módosítani kell a terveket. A felülvizsgálat eredményéről és a további teendőkről értesíteni kell a tervezésbe bevont és érintett hatóságokat, érdekvédelmi szervezeteket, valamint a lakosságot.

1.3 A hulladékgazdálkodás tervezésének jogszabályi háttere

A hulladékgazdálkodásról szóló törvény értelmében a települések helyi hulladékgazdálkodási terve szerves egységet alkot és illeszkedik az országos (I. Országos Hulladékgazdálkodási Terv 2003-2008.), a regionális („Területi Hulladékgazdálkodási Terv a Dél-alföldi Régióra 2003 – 2008") hulladékgazdálkodási tervekhez, illetve ha elkészítésre került, akkor a megyei hulladékgazdálkodási tervvel, országos környezetvédelmi program (III. Nemzeti Környezetvédelmi Program), területre vonatkozó környezet programhoz. 2003. Év során elkészült az I. Nemzeti Környezetvédelmi Programban meghatározott céloknak tükrében és részeként az I. Országos Hulladékgazdálkodási Terv, mely érvényessége 2008. évig tartott. Jelen pillanatig a II. Országos Hulladékgazdálkodási Terv előkészítése a második nyilvános egyeztető fórum megtartásán van túl. Rendeletben való kihirdetése várat magára, melyet követően készítik el a Vízügyi és Környezetvédelmi Igazgatóságok az adott régióra speciálisan érvényes hulladékgazdálkodási tervet. Ezen tervek elkészülte leghamarabb is 2010 évre prognosztizálhatóak.

A HGT 37. § rendelkezik a tervek tartalmi követelményeiről, melyek részletes követelményeit a a végrehajtásáról szóló a hulladékgazdálkodási tervek részletes tartalmi és formai követelményeiről szóló 126/2003. (07.15.) évi Kormány rendelet.
Jelen beszámoló és felülvizsgálat elkészítésekor figyelembe vettük a jelenleg irányadó és követendő Európai Uniós vállalásokat, illetve a magyar jogrendszer hulladékgazdálkodással kapcsolatban hozott törvényi, rendeleti szabályozásokat.
Az alábbi jogszabályi és szakpolitikai előírások kerültek figyelembe vételre, teljesítésük vizsgálatra a terv elkészítésekor:

Az **Európai Tanács 75/442/EGK** irányelve mondja ki, hogy a tagállamoknak az emberi egészség veszélyeztetése és a környezet kímélésével kell hogy történjen a hulladék elhelyezése.

Az egységes könyezethasználati engedélyezési eljárás részletes szabályairól szóló **193/2001 (X. 19.) Korm. rendelet** integrálta a magyar jogrendbe a **Tanács 96/61/EK** irányelvet, vagyis a hulladékgazdálkodási programokkal kapcsolatos és az integrált szennyezésekre vonatkozó követelményeit.

A hulladéklerakás fogalmi hátterét, az engedélyezésre vonatkozó előírásait, a tiltott anyagok, a biológiailag lebomló összetevők, az ellenőrzés és monitoring, a lerakók lezárására, a nyilvántartásra és adatszolgáltatásra vonatkozó előírásokat a **Tanács 1999/31/EK** foglalja össze.

A lerakón való hulladék elhelyezésének eljárásáról, szabályairól a Tanács **2003/33/EK** rendelkezik.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló **1995. évi LIII.** Törvényben (Kvt.) foglaltakat **a 2000. évi XLIII**. Törvénnyel (Hgt.) részletezi és fejti ki. A Hgt. Legfontosabb célokként tűzi ki a környezet hulladék által okozott terhelésének minimalizálását, a képződő hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentését, a keletkező hulladék minél nagyobb arányú hasznosítását, a nem hasznosuló, vissza nem forgatható hulladék környezetkímélő ártalmatlanítását. A hulladékgazdálkodási rendszereket érintően a Hgt.-ben definiált alapelvek közül kiemelt figyelmet érdemel, az elővigyázatosság, az elvárható felelős gondosság, a közelség, a regionalitás, az önellátás, a fokozatosság, a példamutatás és a költséghatékonyság elve.

Egyes régiók/települések hulladékgazdálkodási rendszereinek kialakítása és működtetése során a Hgt. hulladékkezelésre és hulladékhasznosításra, a települési szilárd és folyékony hulladékra vonatkozó külön szabályok a hulladékgazdálkodás szervezésére, hulladékgazdálkodási igazgatás, felelősség a szabályok megtartásáért vonatkozó előírásai a mérvadók. Megállapítja, hogy a jogszabályok megsértése, vagy mulasztása esetén a környezet veszélyeztetése, károsítása miatt hulladékgazdálkodási bírság megfizetése kötelező. Ennek részleteit a **271/2001. (XII.21.) Kormány rendelet** szabályozza.

A **Hgt 56. § (7)** bekezdése rendelkezik, hogy az 1995-ben országos szinten képződött biológiailag lebomló szervesanyag mennyiséghez képest 2009. július 1. napjáig 50%-ra kell I/J kötet 55. oldal

csökkenteni. Ezeknek a feladatoknak a teljesítése csak a képződés helyén történő elkülönített gyűjtés, illetve a szelektív begyűjtés és a külön kezelés biztosításával érhető el. A rendszernek ki kell terjednie a kerti és közterületi zöldhulladékra, a konyhai szerves hulladékra és a papírhulladékra egyaránt.

A **Hgt. 59. § (1)** bekezdés d) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a települési hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló **213/2001. (XI. 14.) Korm. rendeletben** szabályozza a települési hulladék gyűjtésére, begyűjtésére, szállítására, előkezelésére, tárolására, hasznosítására, ártalmatlanítására (a továbbiakban együtt: hulladékkezelés); valamint a települési hulladékkezelő létesítmény üzemeltetése vonatkozó tevékenységet. E rendelet 3. § a.) pontjának alkalmazásában települési szilárd hulladék:

aa) háztartási hulladék: az emberek mindennapi élete során a lakásokban, valamint a pihenés, üdülés céljára használt helyiségekben és a lakóházak közös használatú helyiségeiben és területein, valamint az intézményekben keletkező,

ab) közterületi hulladék: közforgalmú és zöldterületen keletkező,

ac) háztartási hulladékhoz hasonló jellegű és összetételű hulladék: gazdasági vállalkozásoknál keletkező – külön jogszabályban meghatározott – veszélyesnek nem minősülő szilárd hulladék.

A rendelet a települési szilárd hulladék (továbbiakban TSZH) rendszerek tekintetében részletesen tartalmazza a települési hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének általános előírásait, a TSZH gyűjtése, begyűjtése, szállítása, előkezelése, hasznosítása, ártalmatlanítása), a települési hulladékkezelési tevékenység végzésének feltételeit, a települési hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatásra vonatkozó sajátos követelményeket, az engedélyezés és ellenőrzés szabályait, a meglévő hulladékártalmatlanítók további üzemeltetésének felülvizsgálatára vonatkozó előírásokat.

A **Hgt. 59. § (1**) bekezdés a) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a települési szilárd hulladék kezelésére szolgáló egyes létesítmények kialakításának és üzemeltetésének részletes műszaki szabályait **az 5/2002. (X. 29.) KvVM rendelet** tartalmazza. A rendelet szabályozza a hulladékkezelő létesítmények létesítésével, kialakításával és üzemeltetésével kapcsolatos tevékenységeket, ezen belül a hulladékgyűjtő szigetekre, a hulladékgyűjtő udvarokra, az átrakó állomásokra és a válogatóművekre vonatkozó előírásokat.

A települési hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapításának részletes szakmai szabályairól a **64/2008. (III. 28.) Korm. rendelet** szól. A rendelet előírásait a települési szilárd, illetve folyékony hulladék kezelésére a települési önkormányzat által szervezett hulladékkezelési közszolgáltatás díjának meghatározásakor kell alkalmazni. A hulladékkezelési közszolgáltató kiválasztásáról és a közszolgáltatási szerződésről a **224/2004. (VII. 22.) Korm. rendelet** rendelkezik.

A 80/1999. (VI. 11.) Korm. rendelet a telepengedély alapján gyakorolható ipari és szolgáltató tevékenységekről, valamint a telepengedélyezés rendjéről szóló előírásokat tartalmazza. A rendelet mellékleteként a TEÁOR alapján felsorolt telepengedélyhez kötött tevékenységek (ideértve az ezen tevékenységekhez tartozó szolgáltatásokat is) között a hulladékgyűjtés, -kezelés 90.02 –es számon található meg, tehát telepengedély köteles tevékenység.

A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról a **314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet** rendelkezik. Ennek 1. és 2. mellékletében fel vannak sorolva azok a tevékenységek, melyek környezeti hatásvizsgálat vagy egységes környezethasználati engedélyt kötelesek, 3. melléklete tartalmazza a felügyelőség döntésétől I/J kötet 56. oldal

függően környezeti hatásvizsgálat köteles tevékenységeket. Mindhárom kategória tartalmaz hulladékkezeléssel és hulladék ártalmatlanítással kapcsolatos tevékenységeket.

A hulladéklerakókról szóló 1999. április 26-i **1999/31/EK** tanácsi irányelvnek, valamint a hulladékok hulladéklerakóban történő átvételének kritériumairól és eljárásairól az **1999/31/E**K irányelv 16. cikke, II. melléklete alapján című, 2002. december 19-i **2003/33/EK** tanácsi határozatnak való megfelelést szolgálva született **a 20/2006 (IV. 5.) KvVM** rendelet a hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről szól. Hatálya kiterjed többek között a hulladéklerakó tervezési, létesítési előírásaira, a hulladéklerakás általános szabályaira, a hatósági hatáskörökre, a hulladéklerakó üzemeltetésére, valamint a hulladékok átadására és átvételére, a hulladékok nyilvántartására. Hatálya kiterjed a műszaki védelem nélkül létesített hulladéklerakók felülvizsgálatára, üzemeltetésére, rekultivációjának és utógondozásának egyes szabályaira is. A rendelet értelmében 2009. július 16-ig be kell zárni azokat a lerakókat, melyek nem felelnek meg az e rendeletben előírtaknak.

A biohulladék kezeléséről és a komposztálás műszaki követelményeiről a **23/2003. (XII. 29.) KvVM rendelet** rendelkezik. Hatálya kiterjed a kezeletlen és kezelt biohulladékra, a stabilizált biohulladékra, valamint azokra a tevékenységekre, amelyek során biohulladékot kezelnek mező-, erdőgazdasági és kertészeti felhasználás érdekében, vagy amelyek biohulladék-kezelő telep létesítésével, kialakításával és üzemeltetésével kapcsolatosak.

A **Hgt. 14. §-a (6)** bekezdésének a) pontjában, valamint 59. §-a (1) bekezdésének h) pontjában kapott felhatalmazás alapján a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályait a **94/2002. (V. 5.) Korm. rendelet** tartalmazza. A rendelet a gyártói felelősség és a csomagolóanyagok visszavételének, valamint hasznosítási arányának egyes szabályait rendeli el, melyet a lakosságnál, valamint a gazdálkodói szervezeteknél keletkező TSZH mennyiségek prognosztizálásánál figyelembe kell venni (feltételezve az előírások teljesülését, valamint a lakosság és a közszolgáltatásba bevont gazdálkodói szervezetek megfelelő hozzáállását).

A **3/2002. (II. 22.) KöM rendelet** a hulladékok égetésének műszaki követelményeiről, működési feltételeiről és a hulladékégetés technológiai kibocsátási határértékeiről szól. A rendelet külön tárgyalja az engedélyezési eljárás sajátos szabályait, a hulladék fogadására és átvételére vonatkozó szabályokat, az üzemeltetés sajátos feltételeit, a légszennyező anyagok kibocsátási határértékeit, az előírásokat a füstgáztisztító egységből származó szennyvízkibocsátásokra, az előírások az égetési tevékenység során keletkező hulladékokra, a szabályozás és ellenőrzés rendjét, a mérési követelmények a légszennyező anyagok kibocsátásának meghatározására, a légszennyező anyagok kibocsátási határértékeinek való megfelelést, a rendellenes üzemelési körülmények szabályait.

A **15/2004. (X. 8.) KvVM** rendelet az elektromos és elektronikai berendezések hulladékai kezelésének részletes szabályairól szól. A rendelet az elektromos és elektronikai berendezések hulladékainak visszavételéről szóló külön jogszabály hatálya alá tartozó elektromos és elektronikai berendezésekből származó hulladékokra, illetve az ezekkel kapcsolatos visszavételi, begyűjtési, hasznosítási és ártalmatlanítási tevékenységekre terjed ki.

A hulladékok jegyzékét a **16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet** 1. számú melléklete tartalmazza. Az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól a **45/2004. (VII. 26.) BM–KvVM együttes** rendelet, míg a a veszélyes hulladékkal

kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeit a **98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet** szabályozza. I/J kötet 57. oldal

A **20/2005. (VI. 10.) EüM rendelet** a humán gyógyszerek és csomagolásuk hulladékainak kezeléséről, a **21/2008. (VIII. 30.) KvVM rendelet** az elemek és akkumulátorok, illetve hulladékaik kezeléséről, a **181/2008. (VII. 8.) Korm. rendelet** pedig az elemek és az akkumulátorok hulladékainak visszavételéről szól.

A **Hgt. 33. §-a** előírja a Nemzeti Környezetvédelmi Program részeként elkészítendő Országos Hulladékgazdálkodási Terv (OHT) kidolgozását.

Az Országgyűlés 2002. november 26. ülésnapján fogadta el a 110/2002. (XII.12.) OGY határozatot, melyben jóváhagyta az Országos Hulladékgazdálkodási Tervet és megfogalmazott céljait, valamint a célok eléréséhez rendelt programjait és intézkedéseit a 2003-2008 közötti időszakra vonatkozóan. A kitűzött célok között szerepel a környezet minél kisebb mértékű terhelése. Az OHT megvalósításával megoldandó feladatok között található a „c1. Települési szilárdhulladék-kezelési program

c1.1. Komplex regionális begyűjtő-kezelő rendszerek kialakítása

c1.2. Elkülönített gyűjtési rendszerek bevezetése

c1.3. Régi lerakók rekultiválása”.

A területi hulladékgazdálkodási tervekről szóló 15/2003. (XI. 7.) KvVM rendelet 5. számú melléklete tartalmazza a Dél-alföldi statisztikai régió hulladékgazdálkodási tervét. Ezen belül Bács-Kiskun megye, Békés megye és Csongrád megye 2003-2008 időszakára vonatkozó terve készült el, 2001-es bázisévvel.

A területi hulladékmérleg alapján a települési szilárdhulladékok 88%-a, mintegy 478 000 tonna hulladék kerül lerakásra évente. A terv készítésekor az Alsó-Tisza vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség 250 darab TSZH lerakót jegyezett a térségben, egyben kimondta, hogy a tervidőszak végére összesen 11 regionális, jogszabályi előírásoknak megfelelően működő lerakó maradhat.

2 Változások a demográfiai adatokban

CSONGRÁD

Nemzetiségi név:	–
KSH-kód:	05111
Jogállás:	Város
Régió:	Dél-Alföld
Megye:	Csongrád
Kistérség neve (kódja):	Csongrádi (3601)
Kistérség székhelye:	Csongrád
Körjegyzőségi kód:	1

Időpont	A helység		
	lakónépességének száma	lakásainak	területnagysága (hektár)
2009.01.01.	17 686	8 468	17 389
2008.01.01	17 906	8 500	17 389
2007.01.01.	17 983	8 488	17 389
2006.01.01.	18 195	8 458	17 389
2005.01.01.	18 403	8 450	17 389
2004.01.01.	18 628	8 433	17 389
2003.01.01.	18 713	8 416	17 389
2002.01.01.	18 937	8 393	17 389
2001.02.01. (népszámlálás)	19 064	8 383	17 389

A helység városrészei, a helységhez tartozó településrészek jellege és megnevezése	A népszámlálási lakónépesség száma 2001. február 1-én, a 2009. január 1-jei közigazgatási állapot szerint	A lakások	A nem lakott üdülők	A lakott egyéb lakóegységek	Postai irányítószám	A külterület települési jellege	A településrész távolsága a központi belterület centrumától (km)
Központi belterület	16 648	7 070	347	1	6640	–	–
Egyéb belterület:							
Bokros	426	192	–	–	6648	–	12,0

Külterület:							
Bokrospartitanyák	211	108	–	–	6648	Mgl.	14,5
Bökény	14	3	–	–	6640	Mgl.	2,5
Csongráditanyák	102	60	1	–	6640	Mgl.	7,0
Erzsébetiszőlők	228	128	93	–	6648	Mgl.	9,5
Félegyházi úti tanyák	108	78	–	–	6640	Mgl.	8,0
Gyójaitanyák	213	123	–	–	6648	Mgl.	11,0
Halesziszőlők	125	76	50	–	6640	Mgl.	7,0
Kilences	155	90	–	–	6640	Mgl.	6,0
Kisrét	18	21	–	–	6640	Mgl.	2,7
Kónyaszék	100	60	–	–	6640	Mgl.	5,0
Mámairét	21	40	10	–	6640	Mgl.	8,0
Nagyrét	81	104	–	–	6640	Mgl.	6,0
Öregszőlők	141	98	28	–	6640	Mgl.	4,3
Patikaitanyák	104	69	–	–	6640	Mgl.	2,1
Szántó	92	63	–	–	6640	Mgl.	3,2

FELGYŐ

Nemzetiségi név:	–
KSH-kód:	22646
Jogállás:	Község
Régió:	Dél-Alföld
Megye:	Csongrád
Kistérség neve (kódja):	Csongrádi (3601)
Kistérség székhelye:	Csongrád
Körjegyzőségi kód:	1

Időpont	A helység		
	lakónépességének száma	lakásainak	területnagysága (hektár)
2009.01.01.	1 324	616	7 673
2008.01.01	1 358	616	7 673
2007.01.01.	1 412	616	7 673
2006.01.01.	1 429	614	7 673
2005.01.01.	1 459	612	7 673
2004.01.01.	1 472	610	7 673

2003.01.01.	1 472	607	7 673
2002.01.01.	1 484	607	7 673
2001.02.01. (népszámlálás)	1 469	605	7 673

A helység városrészei, a helységhez tartozó településrészek jellege és megnevezése	A népszám-lálási lakó-népesség	A lakások	A nem lakott üdülők	A lakott egyéb lakóegy-ségek	Postai irányí-tószám	A külterület települési jellege	A településrész távolsága a központi belterület centrumától (km)
	száma 2001. február 1-jén, a 2009. január 1-jei közigazgatási állapot szerint						
Központi belterület	928	308	–	–	6645	–	–
Külterület:							
I. kerület	111	76	–	–	6645	Mgl.	5,0
II. kerület	161	71	–	–	6645	Mgl.	3,0
III. kerület	65	31	–	–	6645	Mgl.	4,0
IV. kerület	124	56	–	–	6645	Mgl.	10,0
V. kerület	93	63	–	–	6645	Mgl.	10,0

TÖMÖRKÉNY

Nemzetiségi név:	–
KSH-kód:	25900
Jogállás:	Község
Régió:	Dél-Alföld
Megye:	Csongrád
Kistérség neve (kódja):	Csongrádi (3601)
Kistérség székhelye:	Csongrád
Körjegyzőségi kód:	1

Időpont	A helység		
	lakónépességének száma	lakásainak száma	területnagysága (hektár)
2009.01.01.	1 836	1 034	5 391
2008.01.01	1 861	1 033	5 391
2007.01.01.	1 873	1 033	5 391
2006.01.01.	1 869	1 033	5 391
2005.01.01.	1 898	1 033	5 391

2004.01.01.	1 931	1 038	5 391
2003.01.01.	1 969	1 038	5 391
2002.01.01.	1 981	1 037	5 391
2001.02.01. (népszámlálás)	1 983	1 040	5 391

A helység városrészei, a helységhez tartozó településrészek jellege és megnevezése	A népszám-lálási lakó-népesség	A lakások	A nem lakott üdülők	A lakott egyéb lakóegy-ségek	Postai irányí-tószám	A külterület települési jellege	A településrész távolsága a központi belterület centrumától (km)
	száma 2001. február 1-jén, a 2009. január 1-jei közigazgatási állapot szerint						
Központi belterület	1 096	494	1	–	6646	–	–
Külterület:							
Bánomhegy	149	87	–	–	6646	Mgl.	6,0
Bogárzó	98	73	1	–	6646	Mgl.	9,0
Fehértó	56	63	–	–	6646	Mgl.	6,0
Kápolna	167	100	–	–	6646	Mgl.	4,0
Puszta	365	207	–	–	6646	Mgl.	6,0
Rohoda	5	3	–	–	6646	Mgl.	8,0
Tömörkénymajor	–	–	–	–	6646	Kt.	6,0
Újmajor	12	13	–	–	6646	Mgl.	8,0

CSANYTELEK

Nemzetiségi név:	–
KSH-kód:	22293
Jogállás:	Község
Régió:	Dél-Alföld
Megye:	Csongrád
Kistérség neve (kódja):	Csongrádi (3601)
Kistérség székhelye:	Csongrád
Körjegyzőségi kód:	1

Időpont	A helység		
	lakónépességének száma	lakásainak	területnagysága (hektár)
2009.01.01.	2 848	1 408	3 471

2008.01.01	2 899	1 407	3 471
2007.01.01.	2 938	1 407	3 471
2006.01.01.	2 943	1 407	3 471
2005.01.01.	2 918	1 405	3 471
2004.01.01.	2 950	1 406	3 471
2003.01.01.	2 975	1 404	3 471
2002.01.01.	2 994	1 404	3 471
2001.02.01. (népszámlálás)	3 011	1 410	3 471

A helység városrészei, a helységhez tartozó településrészek jellege és megnevezése	A népszám-lálási lakó-népesség száma 2001. február 1-jén, a 2009. január 1-jei közigazgatási állapot szerint	A lakások	A nem lakott üdülők	A lakott egyéb lakóegy-ségek	Postai irányí-tószám	A külterület települési jellege	A településrész távolsága a központi belterület centrumától (km)
Központi belterület	1 632	733	–	–	6647	–	–
Külterület:							
Dilitor	16	10	–	–	6647	Mgl.	5,0
Dögállás	21	10	–	–	6647	Mgl.	5,0
Gátőrházak	3	1	–	–	6647	Őh.	2,4
Járandó	180	88	–	–	6647	Mgl.	1,5
Nagygyep	206	106	–	1	6647	Mgl.	2,0
Oláhállás	15	11	–	–	6647	Mgl.	3,0
Pókföld	111	56	–	–	6647	Mgl.	2,0
Rávágy	233	98	–	–	6647	Mgl.	3,0
Sík	149	75	–	–	6647	Mgl.	4,0
Síróhegy	208	104	–	–	6647	Mgl.	4,0
Szentkút	93	49	–	–	6647	Mgl.	1,0
Zsigerhát	141	69	–	–	6647	Mgl.	4,0

Rövidítések:
Mgl. = mezőgazdasági jellegű (készenléti, szolgálati) lakótelep, illetve lakóhely, mezőgazdasági jellegű tanyák

Kt. = külterület összeírt lakóegység és népesség nélkül

Őh. = erdőőrház, rdészlak, rdészház, tőrház, átőrház, satornaőrház stb.

Körjegyzőségi kód: 1 = önálló polgármesteri hivatalt működtető önkormányzat

Forrás: Központi statisztikai Hivatal

3 A tervezési területen működő közszolgáltatók és hulladéklerakók

Csanyteleken a települési hulladék gyűjtési és szállítási közszolgáltatását az A.S.A. Köztisztasági Kft. látja el és a begyűjtött hulladékot saját tulajdonában lévő hulladéklerakó telepére szállítja.

Csongrád, Felgyő és Tömörkény területén közszolgáltatás keretében a kommunális hulladék begyűjtését és elszállítását a Felgyői Regionális Hulladékkezelő Központba a Csongrádi Városi Víz- és Kommunális KFT látja el.

3.1. A.S.A. Hódmezővásárhely Köztisztasági KFT

Az .A.S.A. Hódmezővásárhely Köztisztasági Kft. 1994-ben alakult. Még ebben az évben megkezdődött annak a korszerű, szigetelt, regionális hulladéklerakónak az építése, amely megfelel a legszigorúbb európai és hazai előírásoknak is. Jelenleg a régió településeinek 126 000 lakosa által termelt hulladék biztonságos ártalmatlanítására jelent megoldást. A depónia 15,5 ha-ig bővíthető, a tervezett összes kapacitása 3,5 millió m^3. A vállalat 2002. májusa óta átrakóállomást üzemeltet Mezőhegyesen.

A települési szilárd hulladék begyűjtését, szállítását, lerakását Hódmezővásárhely mellett további hat településen az A.S.A. Hódmezővásárhely Köztisztasági Kft. látja el.
Cím Székhely: 6800 Hódmezővásárhely, Bajcsy-Zsilinszky utca 64.
Telefon: 06-62-535-780
Fax: 06-62-535-790
E-mail: asa-hmv@asa-hu.hu
Cím Telephely-hulladéklerakó: Maroslelei út, Békeffy dűlő (hrsz.: 01957/1)

Egységes Környezethasználati Engedély száma: 12003-1-13/2005
KÜJ:100171631
KJT:100570949

A Hódmezővásárhelyi Regionális Hulladéklerakó az A.S.A. Hódmezővásárhely Köztisztasági Kft. kezelésében van. A Kft. 62 százalékban szakmai befektető, 38 százalékban pedig a Hódmezővásárhelyi Önkormányzatának tulajdona.

Tevékenységüket a Hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény, a törvényhez kapcsolódó jogszabályok, valamint a településekkel kötött közszolgáltatási szerződések alapján végezik. A településeken az önkormányzatokkal előzetesen egyeztetett és rögzített járatterv alapján, heti rendszeres gyakorisággal gyűjtik be a hulladékot. A Társaság a lakosság részére DIN szabványos, kék színű hulladékgyűjtő szabvány edényzetet biztosít több méretben.
A hulladéklerakó telepükre beszállított hulladék mérése 20 kg-os pontosságú elektromos hídmérlegen történik. A hulladék nyilvántartása és elszámolása tömegalapú. Számítógépes nyilvántartási rendszerünk megfelel a vonatkozó jogszabályoknak.
A hulladékok szállítása és gyűjtése korszerű, öntömörítős, zártrendszerű hulladékgyűjtő és szállító célgépeken, valamint görgős és láncos konténerszállító gépjárművekkel.

.A.S.A. Köztisztasági Kft. hulladékszállítási gépparkja

Rendszám	Gyártmány	Gyártmány, típus	Felépítmény típus	Felépítmény
KMT 029	ÖAF	28.410	RK 19.65 TS	abroller
FLM-736	MAN	26.410 FNLC	GHL 20T 675	abroller
FIS-463	MERCEDES	ATEGO 1317	SKH 6500 T	láncos
HOH-461	MERCEDES	ATEGO 1317 AK	SKH 6500 T	láncos
FJC-013	MERCEDES	ATEGO 1828 K	MEILLER AK 12	láncos

HKZ-820	MERCEDES	ACTROS 1843	MEILLER AK 11	láncos
CCY-413	LIAZ	17.24	SLF 8	locsoló
FYX-537	SCHWARZMÜLLER	2/ZJ-AR	-	pótkocsi
XOY-401	HKM ALTENBURG	AMT 18/2	-	láncos pótkocsi
XVY 524	SCHWARZMÜLLER	2/ZJ-AR	-	pótkocsi
KIW 810	MERCEDES	ATEGO	STUMMER	tömörítős (VARIOPRES)
LIF 275	MERCEDES	ACTROS	MUT 211/22	tömörítős (VARIOPRES)
HKY-682	MULTICAR	M 26.4 AL 11.1	STR 5	tömörítős (VARIOPRES)
ICV-811	MERCEDES	ATEGO 1828 S	MUT 211/16	tömörítős (VARIOPRES)
ISW-993	MERCEDES	ATEGO 1828 L	MUT 211/15	tömörítős (ROTOPRES)
KDE-265	MERCEDES	ACTROS 2532 L	MUT 211/18+2	tömörítős (VARIOPRES)
GZN-561	MERCEDES	ACTROS 2531 L	MUT 205/19	tömörítős (ROTOPRES)
LKZ-741	MERCEDES	AXOR 1829/3600 AK	MUT 211/16	tömörítős (VARIOPRES)

Az öntömörítős és forgódobos hulladékszállító gépjárműveik mindegyike alkalmas 110/120, 240, 660 és 1 100 literes, DIN szabványos hulladékgyűjtő edények gépi ürítésére, továbbá láncos és görgős konténerszállító járműveink alkalmasak nagyobb konténerek (1100 literes gyűjtőedénytől a 32 m3-es konténerig) szállítására is.

A gépjárművek tárolása hulladéklerakó településen történik, ahol a szükséges infrastruktúrával (abroncsmosó, üzemanyagtöltő állomás) a géppark egészét ki tudják szolgálni.

Az .A.S.A. Köztisztasági Kft. **saját tulajdonában** lévő regionális hulladéklerakó telepet üzemeltet Hódmezővásárhely külterületén (hrsz.: 01957/1), a várostól 3 km-re. A létesítmény 1995. augusztusa óta üzemel, korábban mezőgazdasági művelés alatt állt.

A hulladékkezelő és lerakó telep helykijelölése kellő körültekintéssel történt; a jelenleg működő mintegy 6 ha-os működő hulladéklerakó depónia mellett jelentős bővítési terület áll rendelkezésre. A telep megközelítési lehetősége főközlekedési úton a megye minden irányából kiváló, így hosszú távú fenntartásra és fejlesztésre alkalmas.

A lerakó létesítésének célja Hódmezővásárhely és térségében, valamint a nagyobb régióban keletkező települési szilárd hulladék ártalommentes, szakszerű és hosszútávú elhelyezésének biztosítása, korszerű technológia alkalmazásával.

Hulladékkezelési tevékenységüket az ATIKÖFE által kiadott 12003-11-14/2008. számú Egységes környezethasználati Engedély alapján végezik.

A hulladéklerakó telep osztrák normák alapján megépített szigetelt aljzatú, csurgalékvíz gyűjtő drénrendszerrel, valamint depóniagáz-kinyerő, és -hasznosító rendszerrel ellátott depóniatér a hozzá kapcsolódó kiszolgáló létesítményekkel.

A jelen időpontig a depóniatér I., II. és III. üteme készült el. A hulladéklerakó szigetelt felülete jelenleg 5,45 ha. A depóniatér 15,5 ha-ig bővíthető, a tervezett összkapacitása: 3,1 millió m3. A rendelkezésre álló terület alapján akár 50 évig is biztosított a képződő hulladék elhelyezése.

A saját gyűjtési körzetükön kívül hulladéklerakó telepünkre más közszolgáltatók által az alábbi településekről kerül hulladék beszállításra:

Mezőhegyes, Csanádapáca, Tótkomlós, Battonya, Csanádalberti, Pitvaros.

A saját és az idegen beszállításokkal a hulladéklerakó telepünkön jelenleg 100.000 lakos hulladékának ártalmatlanítását végezik, de engedélyezett szabad kapacitások további 50 évre biztosítják 250.000 lakos hulladékának lerakással történő ártalmatlanítását.

A hulladékbetöltés a depónia kapacitásának optimális kihasználásával, a tömörítés szeletekben történő deponálással, álcázó töltések védelme mellett rendszeres földtakarással történik.

A deponálási tevékenység során képződő csurgalékvíz gyűjtése vízzáró kivitelű medencében valósul meg.
A hulladéklerakó felszín alatti vizeinek monitoringját 5 db figyelőkút biztosítja. A kutak vízjogi engedéllyel létesültek és üzemelnek. A talajvízminták elemzése az előírásoknak megfelelően történik. Az eddigi üzemelés során talajvízszennyezettség nem fordult elő.

A kezelhető hulladékok körét – települési szilárd hulladék, ipari hulladék, olajjal szennyezett veszélyes hulladék, azbesztet tartalmazó építőanyagok, építési és bontási törmelék – és a kezelés feltételeit az IPPC engedélyük tartalmazza.

3.1.1. Hulladéklerakó telep főbb adatai

Hódmezővásárhely, Maroslelei út, hrsz: 01957/1.
KÜJ szám: 100 171 631
KTJ szám: 100 570 949
Engedély lejárata: 2020.02.17.
Engedélyezett tevékenység: lerakás műszaki védelemmel (D5), energia előállítás (R1)
A hulladéklerakó depónia teljes, rendelkezésre álló területe: 15,5 ha
A hulladéklerakó tervezett teljes kapacitása 3,1 millió m3 az engedélyezett 20 ütemre vonatkozóan, 30 m maximális dombmagasság mellett.

3.1.2. A hulladéklerakó telep szabad kapacitása

Hulladéklerakó telep teljes kapacitása engedély alapján	3 100 000 m3
1995.08.01. – 2008.12.31.-ig beszállított hulladék mennyisége a köbtartalom felmérés alapján	547 027 m3
Hulladéklerakó telep teljes szabad kapacitása m3-ben:	**2 552 973 m3**
1995.08.01. – 2008.12.31.-ig beszállított hulladék	787 470 tonna

mennyisége a hídmérleg adatai alapján	
Tömörségi faktor a köbtartalom felmérés alapján	1,44 tonna/m3
Hulladéklerakó telep teljes szabad kapacitása tonnában	**4 464 000 tonna**

A hulladéklerakó telepre évente átlagosan beszállításra kerülő hulladék mennyiségét (81 811 tonna) figyelembe véve a hulladéklerakó telep szabad kapacitásai 2009.01.01. napjától további 47 évig biztosítja a beszállításra kerülő hulladék ártalmatlanítását.

3.1.3. A hódmezővásárhelyi regionális hulladékkezelő telep létesítményeinek jellemzése

Év	Létesítmény	Kezelt hulladék mennyisége (t/év)	Kiszolgált települések	Kiszolgált lakosok száma (fő)	Hátralévő élettartam
2004	Hulladékkezelő telep Telepengedély száma: II.3489-82001 **Létesítmények:**	40 000	26	120 000	50
2004	Hídmérleg + mérlegház	40 000			30
2004	Telep teljes területe (20	40 000	26	120 000	50
2004	Hulladéklerakó – 6 ha	40 000	26	120 000	1
2009	Hulladéklerakó – bővítés alatt 3 ha	40 000	26	120 000	5
2004	Komposztáló- Nyitott prizmás komposztáló 1 000	5000	26	120 000	25
2004	Telepi gépek	40 000	26	120 000	
2004	1 db kompaktor	40 000			10
	1 db lánctalpas dózer	40 000			10
	1 db homlokrakodó	40 000			10

A hódmezővásárhelyi hulladékkezelő telep súlyponti elhelyezkedése meglévő adottságai, fejlesztési lehetőségei révén hosszú távú fejlesztésre alkalmas.
A.S.A. Hódmezővásárhely Köztisztasági Kft., mint regionális hulladékgyűjtő is működik, több település kommunális és szelektív hulladékgyűjtését is végzi.

Nagy járműflottájának, a modern gyűjtési és tároló rendszereknek, saját újrafeldolgozó és -kezelő telepeinek hozzáértő és egyedi tanácsadó szolgáltatásokat nyújt.

Meglévő létesítményei:

- regionális hulladéklerakó
- depóniagáz kezelő állomás
- átrakó állomás
- komposztáló (3,5 t/év)
- 63 gyűjtősziget (üveg, papír, műanyag)
- 5 db talajvízfigyelő kút

3.1.4. Gázmotor üzembe helyezés (2007. június):

2 db, egyenként 150 kWh villamos teljesítményű kapcsolt hő- és villamosáram termelő berendezés (CHP-egység) került üzembe helyezésre. A gázmotorok kültéri konténerbe kerültek beépítésre, valamint üzembe helyezésre került 1 db kompresszor is, amely a metántartalom függvényében biztosítja a folyamatos gázellátást. A gázmotorok segítségével előállított villamos energia transzformátorállomáson keresztül csatlakozik a közcélú villamos hálózatra. A depóniagáz üzemelésű villamos erőműnek köszönhetően 2007. évtől a keletkező depóniagáz teljes egészében hő- és villamos energia előállítására hasznosul.

3.1.5. Komposztáló üzembe helyezés (2008. december)

Az A.S.A. Hódmezővásárhely Köztisztasági KFT a telephelyén betonozott felülete alakított ki a térségben keletkező jelenleg mintegy 3500 tonna kommunális eredetű szennyvíziszap hasznosítására. A hasznosítás komposztálással történik. Az

alkalmazott eljárás összhangban van a kommunális hulladéklerakóra elhelyezhető szerves anyag mennyiségének csökkentésére vonatkozó előírásoknak.

A hasznosítási eljárás során keletkező komposzt az eddigi referencia adatok alapján mezőgazdasági területek tápanyag utánpótlására alkalmas. Tekintettel a komposzt összetételére a műtrágyával szemben környezet és talajkímélő tápanyag utánpótlásra alkalmas.

Szennyvíziszap-komposztáláshoz szükséges anyagok:

Kommunális szennyvíziszap: a víztelenítési technológiától függően 18-22 % szárazanyag-tartalmú iszap, amely nem tartalmaz határértéken felüli nehézfém szennyezést.

Adalékanyagok: fűrészpor, faapríték, szalma, közterületi fű, kaszálék, ágnyesedék

Oltóanyag: Biomass kappa oltóanyag

A végtermék, azaz a kész komposzt mennyisége a kiinduló anyagmennyiséghez képest térfogatban 20-25 %-kal, tömegben 15-20 %-kal kevesebb a komposztálás során eltávozó víz, CO_2, manipulálási veszteség és tömörödés miatt.

Komposztálás eszközei, gépei, berendezései:

- Willibard MZA 4300 aprítógép kapacitása 90-140 m3/h
- Topturn 3500 Típusú prizmaforgató szélessége 3500mm, magassága 1800mm
- Fedett gépszín
- 1000 m2 komposztáló térburkolat
- Dobrosta

A zöldterületeken keletkező hulladékot az A.S.A. Kft. 2009. évtől, amennyiben kizárólag zöldhulladékot tartalmaz, díjmentesen veszi át telephelyén, komposztálja, ezzel megvalósítva a hulladéklerakóra letett hulladék szerves anyag tartalmának csökkentését.

3.1.6. Haszonanyag bálázó (2006. szeptember)

Az A.S.A. Hódmezővásárhely Köztisztasági KFT telephelyén 2006. évben üzemcsarnokot épített a szelektíven gyűjtött papír és műanyaghulladék átválogatására és bálázására.

Hulladékkezelési engedély száma: 12003-9-06/2008.

Engedélyezett tevékenység: R 12 hulladék előkezelés, átcsomagolás

Kezelhető hulladék mennyisége: 9 500 tonna/év

A hulladékkezelés technológiája, műszaki és környezetvédelmi jellemzői:

A hulladékokat a telephelyre csak mérlegelés után lehet beszállítani. A mérlegelésnél rögzítésre kerül a mérlegelés időpontja, a szállító jármű, a hulladékszállító, valamint a hulladék termelő minden olyan adata, amit a jogszabályok meghatároznak. A hulladék súlyát a bemenésnél rögzített bruttó és a kimenetnél megmért gépjárműsúly különbsége adja.

A szállító járművek a bálázó csarnok előtt lévő betonozott felületre üritik a szelektíven gyűjtött hulladékot. Erről a felületről a fedett, oldalfalakkal ellátott csarnokba tolják a hulladékot targonca segítségével.

A hulladékot ezt követően kézi erővel egy olyan szállító szallagra rakják, amely a bálázógép garatjába továbbítja azt. A kézi erővel történő felrakás biztosítja azt, hogy az esetleg bekerülő idegen anyagokat el tudják távolítani a hulladékból.

A bálázó gép hidraulikus prés segítségével 1100x700x1200mm-es bálákat készít, megfelelően kötözve.

A bálázó gép típusa: AVOS 1410-22/50, kapacitása: 4 000 tonna/év.

A bálák súlya: papír esetén 360-400 kg, műanyag hulladék esetén 230-260 kg.

A bálákat kiszállításig betonozott felületen tárolják.

A kiválogatott nem hasznosítható hulladékot összegyűjtik és a kommunális hulladéklerakóra szállítják. A bálákat a hulladékhasznosító cégek felé értékesitik.

3.1.7. Építési, bontási hulladékok

A hulladéklerakóra csak hasznosítási céllal- útépítés, hulladék takarás, szorító töltés építés- vesznek át építési hulladékot. Ezzel a hulladékkal váltják ki a technológiailag szükséges primer építőanyagot és földet. Egyéb mechanikai kezelést a törmeléken nem hajtanak végre.

3.1.8. Biogáz hasznosítása

2007. és 2008. években továbbfejlesztésre került a depónián keletkező biogáz hasznosítására alkalmas kinyerő- és hasznosító rendszer.
2007. júniusában üzembe helyezésre kerül 2 db, egyenként 150 kWh villamos teljesítményű kapcsolt hő- és villamos áram termelő berendezés (CHP-egység).
A gázmotorok kültéri konténerbe kerültek beépítésre, valamint üzembe helyeztek 1 db kompresszor is, amely a metántartalom függvényében biztosítja a folyamatos gázellátást.
A gázmotorok segítségével előállított villamos energia transzformátorállomáson keresztül csatlakozik a közcélú villamos hálózatra. A depóniagáz üzemelésű villamos erőműnek köszönhetően 2007. évtől a keletkező depóniagáz teljes egészében hő- és villamos energia előállítására hasznosul.

3.2. Csongrádi Városi Víz- és Kommunális Kft.

A Homokhátsági Regionális Települési Hulladékgazdálkodási Projekt keretében 82 település összefogásával megépültek azok a létesítmények, amelyekben a keletkező kommunális hulladék a környezetvédelmi előírásoknak megfelelően gyűjthető, kezelhető és ártalmatlanítható.
Az új, modern hulladékgyűjtéshez, -szállításhoz megfelelő eszközök szükségesek, melyek a Projekt részeként korábban már beszerzésre kerültek.

A Projekt keretében megvalósult létesítmények (regionális hulladékkezelő központok) a mai kor követelményeinek és az Európai Unió előírásainak megfelelően készültek el. Ezek a létesítmények, a hozzátartozó gépekkel és eszközökkel együtt oldják meg 345 ezer lakos hulladékgazdálkodási problémáit.

Felgyő és térségében a kommunális hulladék elszállítását és kezelését Bugac, Bugacpusztaháza, Csongrád, Felgyő, Fülöpjakab, Gátér, Jászszentlászló, Kiskunfélegyháza, Kunszállás, Móricgát, Pálmonostora, Petőfi szállás, Tiszaalpár, Tömörkény településeken a **Csongrádi Városi Víz- és Kommunális Kft.** (6640 Csongrád, Erzsébet u. 25., tel.: 06-63-570-092) végzi.

Csongrádi Ügyfélszolgálati Iroda ügyfélfogadási rend:
6640 Csongrád, Erzsébet u. 25. Tel.: 63/570-092
E-mail: varosiviz@csongrad.hu

Hétfő: 7.00-12.00, 13.00-14.00
Kedd: szünnap
Szerda: 7.00-12.00, 13.00-14.00

3.2.1. A közszolgáltatás részei:

- hulladékgyűjtés és -szállítás
- a begyűjtött hulladék kezelése, ártalmatlanítása a Felgyői Regionális Hulladékkezelő Központban
- szelektív hulladékgyűjtés, hulladékfeldolgozás, -értékesítés
- zöldhulladék komposztálás
- hulladékudvar üzemeltetés Kiskunfélegyházán, Csongrádon
- lomtalanítási akció szervezése, lebonyolítása

3.2.2. A lakossági közszolgáltatás feltételei

- A naponta keletkező vegyes háztartási hulladék szabványosított edényzetben gyűjthető, melyet heti 1 alkalommal a Közszolgáltató szállít el rendszeresített szállítási időpontokban az ingatlanok elől.
- Lehetőség van a településeken kialakított szelektív hulladékgyűjtő edényekben elhelyezni a papír-, a műanyag- és az üveghulladékokat, mely konténerek ürítését heti 1 alkalommal a Közszolgáltató végzi. A hulladékkezelő központba (Kiskunhalason) beszállított szelektíven gyűjtött hulladékokat tömörítve, bálázva értékesítik, ezzel megvalósul a szelektív hulladékgazdálkodás rendszere.
- A háztartásokban keletkező veszélyes hulladékok (pl. elektronikai berendezések fáradt olaj, akkumulátor, használt sütőzsiradék, vegyszer maradékok és flakonok stb.), darabos hulladékok (pl. gumiabroncs) és nagyobb mennyiségben szelektíven gyűjtött hulladékok (pl. papír-, műanyag-, fémhulladékok, stb.) és inert hulladékok (lakossági építési és bontási hulladék) ingyenes beszállítási lehetősége a hulladékudvarokban (Csongrád és Kiskunfélegyháza).
- Évente 1 alkalommal előre meghirdetett időpontban lomtalanítási akcióra kerül sor, mely alkalmával a feleslegessé vált lomot az ingatlanok elé kihelyezve a Közszolgáltató elszállítja.
- Külön előre meghirdetett időpontokban a zöldhulladék összegyűjtésre kerül, melyet a hulladékkezelő központba beszállítva, komposztálási eljárással feldolgozzák, így hasznosíthatóvá válik.

A Projekt keretében megvalósult létesítmények (regionális hulladékkezelő központok) a mai kor követelményeinek és az Európai Unió előírásainak megfelelően készültek el. Ezek a létesítmények, a hozzátartozó gépekkel és eszközökkel együtt oldják meg 345 ezer lakos hulladékgazdálkodási problémáit.

Ha az ingatlanon a szerződött hulladékmennyiségnél több keletkezik, akkor a Csongrádi Városi Víz- és Kommunális Kft. emblémájával ellátott sárga zsákban kell a

többlethulladékot elhelyezni, és az ürítés napján a kuka mellé kihelyezni. A zsákot az ürítés napján a hulladékokkal együtt szállítja el a Közszolgáltató. A zsák megvásárlásával kifizetésre kerül a többletszolgáltatás ára is.
Ahol külterületen és üdülőterületeken is megszervezésre került a közszolgáltatás, a helyi rendelet értelmében rendszeresített zsákban, vagy konténerben kell a hulladékot elhelyezni. A többlethulladék elhelyezésére ezeken a területeken is a sárga céges emblémával ellátott zsákot kell megvásárolni, amit az adott szállítási napon lehet csak kihelyezni az ingatlanhoz legközelebb eső gyűjtőhelyeken. A hulladék más időpontokban és helyeken való kihelyezése szabálysértést von maga után.

3.2.3. Külterületi hulladékszállítás

Csongrád Város Képviselő testülete által megalkotott a „A települési szilárdhulladékkal kapcsolatos közszolgáltatásról.” szóló 24/2008. (IX.02.) Ökt. számú rendelete alapján 2009. április 01-től a külterületi lakosságnak is kötelező a hulladékszolgáltatás igénybevétele.
A naponta keletkező vegyes háztartási hulladékot a szolgáltató által rendszeresített emblémás gyűjtőzsákban kell gyűjteni. Az összegyűlt hulladékokat a szállítási napon kell kihelyezni a közút szélétől 3-5 m távolságra úgy, hogy a közlekedés biztonságát ne veszélyeztesse. Vegyes háztartási hulladék: pl kisebb csomagoló anyagok, tejes zacskó, konyhai hulladék stb). A műanyag palackok, üvegek, papír hulladék gyűjtése szelektív módon biztosított, azokat a város belterületén több helyen elhelyezett gyűjtőszigeteken lehet elhelyezni.

Szállítás *október 1-től április 30-ig minden hónap második szerdáján, május 1-től szeptember 30-ig* havonta kétszer: *minden hónap második szerdáján és a hónap utolsó szerdáján* történik.

Külterületi utak, melyeken a hulladékgyűjtő gépjármű végig halad:

1. 451-es jelű közút Csongrád Szentes összekötő szakasza a Tisza hídig
2. Csongrád Kiskunfélegyháza összekötő szakasza 451-es jelű közút Kettőshalmi leágazásig

3. Csongrád és Csongrád-Bokros összekötő 4502-es jelű közút a megyehatárt jelző tábláig
4. Csongrád Gátér 4517-es jelű közút a Csongrád közigazgatási határáig
5. Csongrád Csanytelek 4519-es jelű közút Csongrád közigazgatási határáig
6. Szántói út a Pejkó lovas iskoláig
7. A 4517-es és 451-es utak összekötő szakasza Kettős-halomnál
8. A vízlépcsői út
9. A MARS Magyarország Kft. felé vezető út
10. Az Öregszőlők útja
11. A Kisréti út
12. A nagyréti lakosok a Fahíd városi oldalán elhelyezett konténerbe rakhatják a gyűjtőzsákot.

A gyűjtőzsák 70 literes, 80 literes és 110 literes méretben kapható. Csak a céges emblémával ellátott gyűjtőzsák kerül elszállításra.

3.2.4. Hulladékudvar

A hulladékudvarok olyan hulladékok átvételére lett kialakítva, melyek a háztartási gyűjtőedényekben, a szelektív gyűjtőkonténerekben nem helyezhetőek el, illetve a lomtalanítás során sem kerülnek elszállításra. Ezzel a szelektívhulladék szigetek mellett a hulladékudvar is a hulladékok szelektív gyűjtését segíti elő.

A háztartási hulladék összetétele:

A háztartásokban az elmúlt évtizedekben a szemét összetétele jelentősen megváltozott. Új anyagok jelentek meg, egyes komponensek veszítettek részarányukból, mások pedig növelték azt. Egy átlagos háztartásban a keletkező hulladékok az alábbi arányban találhatók meg a kukában:

- Szerves anyag 28,9 %
- Fém 2,3 %
- Műanyag 15,4 %
- Üveg 2,6 %

- Papír 15,2 %
- Egyéb 35,7 %

Az egyéb hulladékok kivételével mindegyik hulladék szelektíven gyűjthető, tehát a háztartásokban keletkező hulladékok közel 70%-a újrahasznosítható.

A hulladékudvar szolgáltatásai minden olyan magánszemély számára térítésmentesek, akik szolgáltatási területhez tartoznak, fel tudják mutatni a lakcímigazoló kártyáját és a befizetett hulladékszállítási számlát igazoló bizonylatot (csekk, átutalási megbízás másolata, számla). A térségben működő vállalkozások papírt, műanyagot és fémet térítésmentesen adhatnak le, a többi hulladéktípus esetében szerződés alapján térítési díjat kell fizetniük.
A hulladékudvar megközelíthető személygépkocsival, utánfutóval, 3,5 tonnánál kisebb tehergépkocsival és természetesen gyalogosan is. A hulladék mennyiségéről és az azt beszállító személyéről forgalmi naplót vezetnek. A hulladékudvarban szakképzett személyzet határozza meg az átvehető hulladékok típusát. A hulladékokat a személyzet irányításával mindig a feliratozott konténerbe, tároló edényzetbe kell a beszállítónak rakni.
A hulladékot a telepről kizárólag hatósági engedéllyel rendelkező személy szállíthat el.

A hulladékudvarokban az alábbi hulladékokat gyűjtik

Nem veszélyes hulladékok	Veszélyes hulladékok
lom hulladék (pl. bútorféleségek)	fáradt olaj, használt sütő zsiradék
fém hulladék	festék, oldószer
üveg hulladék (pl. befőttes, szörpös, italos üvegek, síküveg stb.)	növényvédő szerek, festékek maradékai és göngyölegei
papír hulladék (pl. szórólapok, karton)	lejárt szavatosságú gyógyszerek
műanyag hulladék (pl. üdítős palack, nejlon zacskó)	fénycső, izzó
italos karton dobozok (tetra pack csomagolás: üdítős, tejes doboz)	elektronikai hulladék (pl. TV, számítógép, hűtő, telefon)
Textilhulladék	szárazelem (pl. gomb elem, ceruza elem)

személyautó gumiabroncs – max. 1 garnitúra	háztartási gépek (pl. gáztűzhely, mosógép)
ömlesztett zöld hulladék (pl. levágott fű, nyesedék, lomb)	akkumulátor
lakossági építési törmelék – max. 1 m^3	festékpatronok, tonerek

A lakosság **nem veszélyes hulladék**ból havonta összesen maximum 200 kg, **veszélyes hulladék**ot pedig 100 kg mennyiséget adhat le.

Nem vihető a hulladékudvarba:

- a kommunális hulladék (háztartási vegyes hulladék)
- a fenti felsorolásban nem szereplő egyéb veszélyes hulladékok (pl. pala, kátránnyal szennyezett hulladék, laborvegyszer, robbanásveszélyes anyagok)

Hulladékudvar címe: Csongrád, Kéttemető út (volt lerakó telep mellett)

3.2.5. Szelektív gyűjtés

A szelektív hulladékgyűjtés célja:

a hulladék minél nagyobb arányú hasznosítása, hulladék újrahasznosításával másodnyers anyagok keletkeznek, melyek elhasználásával különböző termékek állíthatók elő, így a másodnyersanyagok felhasználásával természeti energiaforrásainkat (pl. fa) kíméljük, környezetünk védelme, annak terhelésének és szennyezettségének csökkentése, a szemét mennyiségének csökkentése, s így a szemétlerakó élettartamának növelése.

A közterületeken telepített gyűjtőszigetek hálózata adja a szelektív gyűjtési módszer technikai feltételeit.

Feladata a folyamatos szelektív gyűjtési lehetőség biztosítása.

A hulladékgyűjtő szigetek a háztartásokban keletkező három hulladéktípus (papír, műanyag, üveg) külön-külön történő gyűjtését szolgálják. A szigeteken elhelyezett konténerek különböző színűek, és helyes használatukat feliratok, rajzok segítik. A

konténerekbe bárki ingyenesen elhelyezheti az otthonában összegyűjtött szelektív hulladékát.

A szelektíven gyűjtött hulladékot a közszolgáltatást végző vállalat szállítja el a projekt részeként felépült Felgyői Regionális Hulladékkezelő Központba, ahol az utóválogatást követően a papír- és műanyaghulladék bálázásra kerül, az üveghulladékot pedig ömlesztve tárolják. Mindezek átvételéről a további hasznosítást végző gazdálkodó szervezetek gondoskodnak.
Azokat a hulladékokat, amelyek gyűjtése a rendszeres begyűjtésben és a szelektív gyűjtőkonténerekben nem oldható meg méret, típus és egyéb sajátosságok miatt, a hulladékudvarban helyezhetők el.

A szelektív hulladékgyűjtő szigetek településenkénti elhelyezkedése:

TELEPÜLÉS	**SZELEKTÍV HULLADÉKGYÛJTŐ SZIGETEK ELHELYEZKEDÉSE**
Csongrád 20 db sziget	Gyöngyvirág u. – iskola
	Muskátli u. 1. (Bökényi Nagy ABC)
	Rózsa u. – Nefelejcs u.
	Baross Gábor rakpart (buszforduló)
	Zöldkert u. – Gróf Andrássy Gy. u. 2.
	Kis Tisza u. – Ifjúság tér (átemelő mellett)
	Dózsa Gy. tér (Tízemeletesek között)
	Barátság u. (Platán ABC mögött)
	Jókai M. utca – Táncsics M. (gát felől)
	Bercsényi u. (iskola mellett)
	Szegedi út 27. (kenyérgyári parkoló) Széchenyi út – Rakodó dűlő
	Széchenyi út – Rakodó dűlő
	Petőfi u. (Kis-piacnál)
	Kemény Zs. u. – Gyöngyösi u.
	Erzsébet u. (a vízmûvel szemben)
	Fekete János u. (malom melletti parkoló)
	Budai N. A. u. 31.
	Csengeri u. – Bethlen G. u.
	Bokros, sportpálya
	Bokros, Hámán K. u. - Árpád Vezér u. (játszótér mellett)
Felgyő 2 db sziget	Régész u. felől Kossuth L. út felől
Tömörkény 3 db sziget	Petőfi S. u. (Gyógyszertár előtt) Óvodával szemben (Mg-i bolt) Béke u. – Kossuth L. u.

3.3. Felgyői Regionális Hulladékkezelő Központ

A Homokhátsági Regionális Települési Hulladékgazdálkodási Projekt keretében 2002-2010 között Baranya, Bács-Kiskun és Csongrád megye területén megvalósuló 11,2 milliárd forint összegű beruházás a térség 82 települését, 110 ezer háztartását és 345 ezer lakosát érinti. A Projekt keretén belül megépült többek között 2 regionális szerepet betöltő hulladékkezelő központ, 1 hulladékátrakó állomás, 3 hulladékválogató, 4 komposztáló telep, 13 hulladékudvar, kialakításra került 397 db szelektív hulladékgyűjtő sziget, valamint 83 hulladéklerakó rekultiválására kerül sor. A Dél-Alföld legnagyobb környezetvédelmi beruházása 75%-ban az Európai Unió, 15%-ban a Magyar Állam, 10%-ban pedig az érintett 82 önkormányzat támogatásával valósul meg.

Felgyői Regionális Hulladékkezelő Központ térsége: Bugac, Bugacpusztaháza, Csongrád, Felgyő, Fülöpjakab, Gátér, Jászszentlászló, Kiskunfélegyháza, Kunszállás, Móricgát, Pálmonostora, Petőfiszállás, Tiszaalpár, Tömörkény

Megtalálható: Gátér felöl a Pálmonostori úton (4518-as út) az 5. kilométerkőnél balra, a bekötőút végén
Telepvezető:
Versegi László
30/51-32-440

3.3.1. A Felgyői hulladékkezelő központ helye gyűjtőkörzete, kapacitása

A hulladékkezelő központ Felgyő külterületén 0294/27 hrsz.-ú területen található.
Az itt kezelhető települési szilárd hulladék tömege 26 év átlagában:

14308 t/év lerakással ártalmatlanított,
7000 t/év komposztálással kezelt,
8000 t/év válogatás utáni újrahasznosított

hulladék, amely a 14 településről kerül beszállításra.

A Felgyői hulladékkezelő központ körzetéhez tartozó települések: Bugac, Bugacpuszta, Csongrád, Felgyő, Fülöpjakab, Gátér, Jászszentlászló, Kiskunfélegyháza, Kunszállás, Móricgát, Pálmonostora, Petőfiszállás, Tiszaalpár, Tömörkény.

3.3.2. A hulladékkezelő központban fogadható hulladékfajták

A Felgyői hulladékkezelő központ egységes környezethasználati engedélye részletesen tartalmazza a létesítményben kezelhető, illetve lerakható hulladékok fajtáját a jelenleg érvényes 20/2006. (IV.5.) KvVM rendelet előírásait figyelembe véve.

Összefoglalva a B3 kategóriájú hulladéklerakón előkezelés nélkül és vizsgálatok nélkül átvehető a 16/2001 (VII.8.) KöM rendelet szerinti hulladékjegyzék 20 főcsoportjában felsorolt, vegyesen gyűjtött nem veszélyes szilárdhulladék, kivéve az EWC 20 01 41 kéményseprésből származó hulladékot, valamint az EWC 20 03 03 úttisztításból származó hulladékot.
Vizsgálatok alapján átvehető továbbá az alábbi hulladékok is, ha eleget tesznek a B1b alkategóriájú hulladékokra vonatkozó átvételi követelményeknek:

- Az EWC 19 05 és 19 06 csoportban felsorolt hulladékok, valamint a 19 08 csoportban felsorolt nem veszélyes hulladékok
- Az EWC 20 01 41 kéményseprésből származó hulladékok, valamint az EWC 20 03 03 úttisztításból származó hulladékok
- A kommunális szennyvíztisztító üzemek iszapjai, ha víztelenítés után a szárazanyag koncentráció legalább 70% és nem fertőzésveszélyes (98/2001.(VI.15.) Korm.r.)

A szelektíven begyűjtött szervetlen hulladékokat (papír, műanyag, üveg) hasznosításra adják át. A KFT hasznosítást nem végez.

A szennyvíziszapra vonatkozásában a KFT a csongrádi szennyvíztisztító telepről 2009. évben összesen 1 060,44 tonna került beszállításra. Ezen hulladék a Felgyői Regionális Hulladékkezelő Központon komposztálásra került.
A szennyvíztisztító telep csatorna hálózaton keresztül Csongrád, Bokros és Felgyő település szennyvízét tisztítja meg. Tömörkényről (tengelyen) szippantós autóval került be a telephelyre a TFH.

Építési, bontási hulladékok 2009 évben nem fogadott be a Felgyői Regionális Hulladékkezelő Központ. De erre vonatkozóan fejlesztésként az inert hulladékok kezelésére egy 1500 m^2-es előkezelő tér lett kialakítva és a egy törő és rakodó gép lett beszerezve. Jelenleg még a kezelési engedély folyamatban van. Előre láthatólag 2010 nyarán már lesz engedély. Így ezeken a településeken megoldott lesz az inert hulladékok feldolgozása.

3.3.3. A hulladékkezelő központ létesítményei

a) 4 db, egymástól elválasztott – de összetartozó – hulladéklerakó kazetta 372.000 tömör m^3 összkapacitással, előírás szerinti műszaki védelemmel
b) Csurgalék- és csapadékvíz gyűjtő-, elvezető-, tároló és visszaforgató rendszer
c) Monitoring (egységes felsorolásban):
   - 6 db talajvíz monitoring
   - Geoelektromos monitoring a HDPE szigetelőlemez alá beépítve
   - Meteorológiai állomás (kezelőtéren)
   - Vízmintavételi helyek (csurgalékvíz, csapadékvíz, befogadó vízfolyás)
   - Depónitéri mintavételi helyek
   - Depóniatéri mozgások észlelési lehetősége
   - Ornitológiai monitoring (térségi vizsgálat)
d) Depóniagáz kutak és gyűjtővezetékek, gázszivattyúk és fáklya
e) Véderdő
f) Közlekedő utak

3.3.4. Kezelőtéri létesítmények

a) Hulladékválogató csarnok: 2 x 6 állásos válogató 8000 t/év kapacitással
b) Bálatároló csarnok
c) Komposztáló 7000 t/éves kapacitással, ROTOCOMP® típusú technológiával
d) Kezelőépület
e) Hídmérleg és mérlegkezelő konténer
f) Abroncsmosó és fertőtlenítő
g) Gépjármű és konténermosó homok- és olajfogóval
h) Üzemi veszélyes hulladékgyűjtő konténerek
i) Jármű- és eszköztároló
j) Meteorológiai állomás
k) Tüzivíz tároló medence 400 m^3
l) Kerítés, kapu
m) Belső utak, parkolók, térburkolatok
n) Konténeres üzemanyag tároló és töltő
o) Közműellátás
   - Mélyfúrású kút, hidrofor, vízhálózat
   - Szennyvízcsatorna és szennyvíztároló akna
   - Hírközlés mobil telefonnal
   - PB gáztartály és vezeték
   - Vezetékes elektromos ellátó rendszer, térvilágítás.

3.3.5. A hulladékkezelő központ helye és szerepe a regionális rendszerben

A hulladékkezelő központ létesítményei fogadják és kezelik a 14 településen gyűjtött települési szilárdhulladékot az alábbiak szerint:

- A lerakó fogadja a rendszeresen illetve az időszakosan ömlesztetten gyűjtött hulladékot közvetlen gyűjtőjárműi beszállítással.

Itt kerülnek továbbá ártalmatlanításra minden technológiai maradék hulladékhányad is, amely nem kerül hasznosításra. (válogató, komposztáló)

- A válogató fogadja és dolgozza fel a szelektíven gyűjtött hulladékot (papír, műanyag, fém), valamint tárolja elszállításig az üveg hulladékot.
- A komposztáló fogadja és kezeli a szelektíven gyűjtött biológiailag lebontható hulladékot, illetve az előírásoknak megfelelően szennyvíztisztítói iszapot.
- A veszélyes hulladék átmeneti tároló konténerek speciális edényzetébe kerül a hulladékból a lerakón esetenként kiszedett veszélyes hulladék (pl. akkumulátor), valamint az üzemeltetés során keletkező veszélyes hulladék (olaj, olajszűrő, olajos rongy, akkumulátor, elemek, izzók, elektronikai hulladékok, stb.)

A központ biztosítja a rendszer közvetlen irányítását, valamint az üzemeltetés helyi komplex adminisztrációs rendszerét.

3.4. Bezárt települési hulladéklerakók rekultivációja

2009-ben megkezdődött és folyamatosan tart Felgyő, Congrád és Tömörkény településeken a régi hulladéklerakók rekultivációja, mely a Homokhátsági Regionális Települési Hulladékgazdálkodási Projekt (Projekt) részeként valósul meg. A Dél-Alföld legnagyobb környezetvédelmi beruházásának munkálatai során 82 település 83 korszerűtlen hulladéklerakója kerül felülvizsgálatra, felszámolásra, helyreállításra a tájjelleg esztétikai szempontjai és a tájba illesztés feltételeinek figyelembevételével. A Projekt rekultivációs munkálatai 2009-ben kezdődtek és várhatóan 2010. július 26-án fejeződnek be.

A hulladékgazdálkodási, környezetvédelmi és közegészségügyi szempontok megkövetelik a települési szilárd hulladékok szervezett gyűjtését és ártalmatlanítását, melynek ma a legelterjedtebb formája a rendezett lerakás. A hulladéklerakókkal kapcsolatban megfogalmazott követelmények közül a hulladéklerakók felülvizsgálatával és felhagyásával kapcsolatos előírások tartalmazzák, hogy azok a hulladéklerakók, melyek műszaki állapota nem felelt meg **az EU-s követelményeknek**, telítődésükig, de legkésőbb ez év július 16-ig kaptak működési engedélyt. A bezárt lerakókat a jogszabályban meghatározott műszaki tartalommal

készült rekultivációs terv alapján és a megfelelő engedélyek megszerzését követően rekultiválják.

A rekultivációval a hulladéklerakó felszíni és felszín alatti környezetszennyező hatását csökkentik a tájjelleg esztétikai szempontjai és a tájba illesztés feltételeinek figyelembevételével. A lezárt hulladéklerakók területét vízzáró réteggel és talajjal való betakarás során illesztik bele a tájképi környezetbe. Mindez olyan technikai, biológiai, agronómiai eljárások összessége, melyek során a természeti, vagy az emberi tevékenység károsító hatása miatt terméketlenné vált földterület alkalmassá válik egyes mezőgazdasági, vagy egyéb módon történő újrahasznosítására. Összességében tehát megszűnnek, illetve csökkennek azok a káros környezeti hatások, amelyeket a talaj, illetve a levegő szennyezettsége okoz.

A hulladéktest kialakítását követően kiegyenlítő és takaró réteg megépítésével a hulladéktest lezárásra kerül.

Kialakítandó rétegrend:

- **A kiegyenlítő réteg** 30 cm vastagságú lesz, illetve a meglévő réteghez igazodó vastagságban, a rézsű oldalában 20 cm. Anyaga az átrakott építési törmelék, stabilizált szennyvíziszap. A kiegyenlítő réteget tömörítik.
- **A szigetelő-fedőréteg** 50 cm vastagságú lesz, a rézsűben 30 cm, melynek felső 20 cm-es rétegébe előkezelt, komposztált szennyvíziszapot vagy komposztot tárcsáznak bele. Ez a féligáteresztő réteg a felületre hulló csapadéknak csak kis hányadát engedi leszivárogni a hulladéktestbe, elősegítve a bomlási folyamatok lejátszódását, valamint egyúttal a keletkező depóniagáz légkörbe való távozását is lehetővé teszi. A szigetelő-fedő réteget tömörítik.
- **Gyepesített felület:** Ez a réteg akadályozza meg a takaróréteg szél, illetve csapadék által okozott erózióját. Kialakítását gépi, illetve kézi füvesítéssel oldják meg.

Azonban a biológiai folyamatok még tovább zajlanak a hulladéktestben, ezért az ebből képződő gáz kiszellőztetése szükséges. A kiszellőztetést 50×50 m-es hálóba

telepített ún. kiszellőztető kutak hivatottak elvezetni. Ezt követően megkezdődik a terület tájba illesztése.
Továbbá szükséges a csurgalékvíz elvezetés, mely a felszínre jutó és elfolyó csapadékvíz a rézsű alján tervezett övárokba kerül. Ezen vízmennyiség tárolásához árok kiépítése szükséges.

A rekultivált területen zajló folyamatok nyomon követésére 10 éven keresztül - többek között - folyamatos monitoring vizsgálatok elvégzésére van szükség. Így kiépítésre kerülnek a monitoring kútak, melyek a talajvízbe jutó csurgalékvíz szállította szennyezés ellenőrzését szolgálják. A monitorozási feladatokat a csongrádi Városi Víz- és Kommunális Kft. koordinálja.

Azonban a teendők akkor sem érnek véget, ha a rekultiváció lezajlik. A terület sorsa onnantól az önkormányzatoktól, a lakosságtól, illetve a környezet- és természetvédelmi hatóságoktól függ. Rajtuk múlik, hogy meg tudják-e védeni a rekultivált területet, vagy néhány év múlva illegális lerakóként újra problémaforrássá válik.

A régi szeméttelep bezárása után, illetve a rekultivációs munkák megkezdését követően a lakosságnak már nincs lehetősége a háztartásokban keletkezett hulladékot elhelyezni a régi, megszokott helyen és módon.

4 A tervezési területen keletkező, hasznosítandó vagy ártalmatlanítandó hulladékok típusai, mennyisége és eredete

A tervezési terület földrajzilag nem változott.

Jelenleg a kistérségben levő települések mindegyike rendelkezik a települési szilárd hulladékok gyűjtését és szállítását szabályozó önkormányzati rendelettel és településenként eltérő szintű, a jogszabályoknak megfelelő kötelező közszolgáltatással.

A településeken jelenleg meglevő hulladéklerakók nem szabványosak, bezárásra kerültek, rekultivációjuk folyamatban van, befejezéséhez közeledik, illetve Csanytelek esetében a rekultivációs terv elkészült, pénzügyi források rendelkezésre állása esetén megvalósul.

Jelentős változás volt 2008 októberében, hogy átadásra kerültek a 82 település összefogásával létrehozott, a Homokhátsági Regionális Települési Hulladékkezelési Project keretében tervezett létesítmények.

A projecthez csatlakozott Csongrád, Tömörkény és Felgyő.

Csanyteleken a továbbiakban is az ASA Hódmezővásárhely Köztisztasági KFT végzi a szolgáltatást.

A tervezési területen keletkező, hasznosítandó, vagy ártalmatlanítandó hulladékok típusai és eredete nem változott, csak mennyisége, melyet az alábbi táblázatok mutatnak be:

Csongrád városban 2007-2008 évben összegyűjtött kommunális hulladék (EWC 20 03 01) mennyisége

- 2007-ben 9.580 tonna
- 2008-ban 9.580 tonna

2009-ben a meglévő lerakó rekultiválása megkezdődött, 2008 októbere óta a hulladékok a megépült Regionális lerakóra kerülnek ártalmatlanításra.

Hulladék mennyiségek fajtánként (2007 és 2008-ban is)

	Csongrád
Az összetételre vonatkozó információ jellege	***Becsült***
Papír (EWC 150101)	1921
Műanyag (EWC 020104)	1403
Textil (EWC 020107)	400
Üveg (EWC 020104)	400
Fém (EWC 020110)	400
Szerves (EWC 020103, 200108)	2656
Szervetlen (EWC 020106, 200307)	2400

2009 évi adatok mérés szerint:

kg	**Vegyes kommunális (EWC 20 03 01)**	**Lom (EWC 20 03 07)**	**Zöldhulladék (EWC 200301)**	**Papír (EWC 150101)**	**Műanyag (EWC 020104)**	**Üveg (EWC 020104)**
	Ártalmatlanítás	**Ártalmatlanítás**	**Komposztálás**	**Értékesítés**	**Értékesítés**	**Értékesítés**
Csongrád	4 952 022	46 520	371 880	54 525	25 630	75 975
Felgyő	169 561	2 340	30 229	2 933	10 656	3 370
Tömörkény	179 467	2 780	3 814	3 910	2 474	4 493

A szervetlen anyagok a lomtalanításból származó hulladékok.

2009. októberében 12-én, a szelektív hulladékgyűjtés mellett megkezdte üzemszerű működését a csongrádi hulladékudvar. A létesítmény olyan hulladékok átvételére lett kialakítva, melyek a háztartási gyűjtőedényekben, a szelektív gyűjtőkonténerekben nem helyezhetőek el, illetve a lomtalanítás során sem kerülnek elszállításra. Ezzel a szelektívhulladék szigetek mellett a hulladékudvar is a hulladékok szelektív gyűjtését segíti elő.

Csanyteleken 1 108 db 120 literes kuka ürítése történik 2 heti 1 alkalommal, mely szolgáltatást az A.S.A. Köztisztasági KFT végez.

	Csanytelek		
Év	**2007**	**2008**	**2009**
Lakossági (EWC 20 03 01)	539	587	651
gazdálkodó szervezet	53	58	67
Törmelék (EWC 170107)	0	0	3
Zöldhulladék (EWC 200301)	0	0	0
Papír csomagolási hulladék (EWC 150101)	0	0	0
Műanyag csomagolási hulladék (EWC 020104)	0	0	0
Üveg csomagolási hulladék (EWC 020104)	0	0	0
Lomtalanítás (EWC 20 03 07)	0	0	0
Önkormányzati	0	0	0
Közterületi (EWC 200201)	0	0	0
Szennyvíziszap (EWC060503)	0	0	0
ÖSSZESEN:	**592**	**645**	**721**

A településen az önkormányzatokkal előzetesen egyeztetett és rögzített járatterv alapján, heti rendszeres gyakorisággal gyűjtik be a hulladékot. A lakosság részére DIN szabványos, kék színű hulladékgyűjtő szabványedényzeteket biztosítanak több méretben.

Tömörkény esetében a közszolgálatás megkezdéséig nincs pontos adat a keletkezett hulladék mennyiségéről, azonban a térségi információk és a lakosszám alapján jól megbecsülhető.

	Tömörkény	
	2007	**2008**
Szolgáltatás kezdete	***Becsült, számított adat***	***Becsült, számított adat***
Nyilvántartott lakosszám (fő)	1.873	1.861
Települési kommunális hulladék összesen (tonna)	225,7	220,5
Fajlagos hulladékmennyiség kg/fő/év	120,5	118,5

Viszonyítási adatként Felgyőn és Tömörkényben 2008. 4-ik negyedévében begyűjtött települési szilárd hulladék mennyisége:

	Felgyő	**Tömörkény**
Szolgáltatás kezdete	2008.10.01	2008.10.01
Települési kommunális hulladék összesen (tonna)	44,8	29,3
Szelektív papír (kg)	621	868
Szelektív műanyag (kg)	415	580
Szelektív üveg (kg)	700	979

Csanytelek településen a közszolgáltatást ellátó ASA Hódmezővásárhely KFT az alábbiak szerinti, szabványos hulladékanalízist végzett. A táblázat adatai egyértelműen alátámasztják, hogy a kistérség Csongrád városon kívüli területe mezőgazdasági területnek tekinthető. Az egész kistérségre, de főleg Csanytelek térségére jellemző a fólia és üveg alatti primőr, ill. virágtermesztés, valamint a szabadföldi zöldségtermesztés.

Hulladék neve	**Térfogat %**	**Súly %**
Fahulladék- fű-zöldség, gyümölcs	33-36	27-31

Műanyag	25-29	24-27
Rongy	2-3	2-3
Üveg	2-4	4-6
Fém	1-2	3-5
Szervetlen	15-20	15-20
Gumi	1	1-2
Nem meghatározható	9-11	10-14

A tervezési területen nem található a kiemelten kezelendő hulladékáramból származó felhalmozott hulladék.

A területről kiszállított hulladékok típusa nem változott.
Semmilye adat, vagy arra utaló információ nem áll rendelkezésre, hogy a kistérségbe hulladék beszállítása történne.

5 A 2004-ben elfogadott, a kijelölt célok elérését, illetve megvalósítását szolgáló cselekvési program

A cselekvési program pontos ütemtervének elkészítésében komoly problémát jelentett, hogy a tervezett fejlesztések szoros összefüggésben voltak a Homokhátsági Regionális Települési Hulladékkezelési Project keretében tervezett létesítmények üzembe helyezésével. Ezért némely esetben a határidő nem objektíven nem volt megadható, hanem a regionális lerakó üzembe helyezését követően eltelt időtartam függvényeként. A *folyamatos* határidő megadása arra utal, hogy a terv rendeletben történő kihirdetését követően azonnal meg kell kezdeni az adott programot és a lehetőségekhez képest a legrövidebb időn belül végre kell hajtani.

Intézkedés **Határidő, felelős, becsült költség**

3.1 Települési szilárd hulladékok

- A begyűjtött települési szilárd hulladék összetételének közszolgáltatók általi pontos meghatározása, főleg a kiemelt hulladékáramok mennyiségének felmérése céljából, ezzel együtt nyilvántartási rendszer bevezetése, illetve bővítése

Terv: Folyamatos

A szolgáltatók folyamatosan végzi, településenként eltérő feltételekkel.

- A hulladékképződést figyelembe vevő szállítási díjak kidolgozása, bevezetésük megkezdése pl. Csongrád egy kiválasztott családi házas területén a zsákos rendszer igény szerinti kipróbálása

Terv: Folyamatos

A Szolgáltatók átálltak az előírt térfogat alapú díjak alkalmazására. A mennyiségek, edényzet mérete Csongrád, felgyő, Tömörkény esetében még felülvizsgálatra szorul. Folyamatosan halad az egyeztetés, 2009-ben befejeződik. Csongrdád, Felgyő és Tömörkény külterületein és üdülőterületén 2009 évtől bevezetésre került a zsákos gyüjtési rendszer.

- A kistérség minden oktatási intézményében évente kettő alkalommal fém és papírhulladék gyűjtési akciók szervezése, emellett ugyanakkor iskolai óra keretében beszélgetések a tanulókkal a hulladékgyűjtés fontosságáról

Terv: Folyamatos

Megvalósult és a továbbiakban is folyamatosan fejlesztik.

- A keletkező települési szilárd hulladék mennyiségének csökkentése és a hasznosítás elősegítése céljából

- Tudatformálás, ismeretterjesztés
- Hosszabb életciklusú fogyasztási eszközök használata
- Begyűjtő hálózat kiépítése
- **Szelektív hulladékgyűjtés bevezetésének előkészítése, lakossági tájékoztatás, meggyőzés, PR tevékenység végzése**
- Szelektív hulladékgyűjtés bevezetése, 1 gyűjtősziget próba jellegű üzembe helyezése Csongrádon (600.000Ft)

Terv: 2006-ig

Megvalósult, 2009-ben már teljeskörűen alkalmazva lett Csongrád, Felgyő és Tömörkény területén. A gyűjtőszigetek helye korábbiakban már ismertetésre került.

- Komplex regionális hulladékkezelő rendszerkiépítése (ISPA project)

- regionális lerakó megvalósítása,
- begyűjtő körzetek kialakítása,
- hulladékgyűjtő udvar készítés Csongrádon,
- átrakó állomások szükség szerint,
- gyűjtőszigetek,
- komposztáló telep,
- válogatómű

Terv: Folyamatos

A lerakó és a hozzá kapcsolódó létesítmények 2008 októberében átadásra kerültek. Működése folyamatos, üzemszerű.

- Hulladékképződéssel, hulladékgazdálkodással kapcsolatos tudatformálás az új depónia és hulladékkezelő telepen órai foglalkozás keretében minden iskolás számára

Terv: a rendszer működésétől folyamatosan

A lerakó és a hozzá kapcsolódó létesítmények megvalósítása 2008-ban megtörtént, ezt követően a tananyagba beépítésre kerül.

- Hulladékudvar megépítése Csongrádon a Felgyői lerakó átadásáig

Terv: 2006-ig

Megvalósult, üzemszerűen működik.

- A településekhez tartozó, rekultiválásra, vagy felszámolásra kerülő lerakók felülvizsgálata a területi tervben levő ütemterv szerint

Terv: 2008-ig

Minden érintett településen megvalósult.

- A településekhez tartozó, felülvizsgált lerakókra rekultivációs terv készítése

Terv: 2008-ig

Minden településen megvalósult

- Lerakók rekultiválása, felszámolása a területi tervben levő ütemterv szerint

Terv: 2008-ig

Csanytelek kivételével a többi településen folyamatban van az ISPA project keretében, 2010-ben befejeződik.

- **Szelektív hulladékgyűjtés teljessé tétele**, 1 gyűjtősziget/1000 fő üzembe helyezése a teljes kistérségben (12.000.000Ft)

Terv: 2007-ig

Megvalósult, Csanytelek kivételével,ahol a szolgáltató értékesítési gondokkal küzd.

- Köztéri hulladékgyűjtő edényzet kihelyezése (azokon a településeken, ahol nincs), illetve a meglevők számának megduplázása

Terv: 2008-ig

Megvalósul, az Önkormányzatok saját forrásaikból biztosítják.

- A települések főbb kivezető útjai mentén hulladékgyűjtő konténerek kihelyezése és rendszeres ürítése

Terv: 2006-ig

Részben megvalósult. Tömörkényen és Felgyőn gyüjtőpontok lettek kialakítva a korábbiakban ismertetettek szerint.

3.2 Biológiailag lebontható szerves hulladékok

- A mezőgazdasági és élelmiszeripari eredetű, biológiailag lebontható szerves hulladékok begyűjthetőségének és másodlagos feldolgozási lehetőségeinek felmérése

Terv: Folyamatos

Megvalósult. A lerakótelepeken komposztálásra kerülnek.

- Az önkormányzatok hatáskörébe tartozó közterületek kezeléséből származó zöld hulladékok külön gyűjtése

Terv: Folyamatos

Megvalósult. A lerakótelepeken komposztálásra kerülnek.

- A települési hulladéklerakóban lerakott biológiailag lebomló szervesanyag-tartalom csökkentése céljából

- Zöld hulladékok és egyéb szerves anyag tartalmú hulladékok szelektív gyűjtése,
- Komposztáló kapacitások kiépítése

Terv: 2006-ig

Megvalósult, a komposztáló kapacítás mindkét lerakón lerakón rendelkezésre áll és üzemel.

- Lebomló szerves anyag tartalom csökkentése 50 %-ra a lerakókon

Terv: 2007. július 1.-ig

A szolgáltatók feladata ,folyamatosan végrehajtja saját jóváhagyott üzemeltetési terve szerint.

3.3 Települési folyékony hulladékok

- Folyékony hulladék elszállítására közszolgáltató kijelölése, rendelet alkotás

Terv: folyamatos

Teljes mértékben megoldott a kistérségben..

- Keletkező folyékony hulladék mennyiségének csökkentése és a kezelési kapacitások növelése céljából

- A meglévő csatornahálózat teljessé tétele
- A rákötési arány teljessé tétele
- A csongrádi szennyvíztisztító fogadó kapacitásának optimális kihasználása
- Csanytelek és Tömörkény szennyvíz problémájának megoldásához a lehetőségeket és a műszaki, pénzügyi megvalósíthatóságot részletesen feltáró megvalósíthatósági tanulmány készítése

Terv: 2006-ig

Felgyőn és Csongrádon a csatornahálózat kiépült, folyamatosan növelni kell a rákötések arányát, Csanyteleken és Tömörkényben 2010 után várható pályázati lehetőségek függvényében.

- Csanytelek és Tömörkény vonatkozásában szennyvíztisztító építése, és szükség szerint leürítő műtárgy kialakítása

2008-ig folyamatosan

Folyamatosan teljesül, az anyagi lehetőségek függvényében. Pályázati forrás 2010-re várható.

- A szennyvíziszapok lerakóra történő elhelyezésének kiváltása mezőgazdasági hasznosítással, fermentálással

Terv: 2008-ig folyamatosan

Komposztálásra kerül mindkét lerakón. A keletkezett komposztot mezőgazdasái területeken hasznosítják.

3.4 Csomagolási hulladékok

- A keletkező csomagolási hulladékok fajtánkénti mennyiségének felmérése, külön figyelmet fordítva az újrahasznosíthatóság szempontjaira

Terv: Folyamatosan

A szelektív gyüjtés Csanytelek kivételével megvalósult.

- Az önkormányzat és intézményeinek beszerzésében az eldobható csomagolású – egyutas – termékek beszerzésének visszaszorítása.

Terv: Folyamatos

Folyamatosan teljesül.

- Évente legalább kétszer lomtalanítási akció minden településen

Terv: Folyamatosan

Folyamatosan teljesül, a közszolgáltatók az Önkormányzatokkal egyeztetik az időpontot.

- Minden közintézményben a papírhulladék szelektív gyűjtése és hasznosítónak való továbbadása

Terv: 2006-ig

Folyamatosan teljesül.

6 ÉRTÉKELÉS

A Dél-alföldi régió jelenleg is hatályos 15/2003. (XI. 7.) KvVM rendelettel kihirdetett – 2003-2008 közötti időszakra vonatkozó – hulladékgazdálkodási terve meghatározza az elérendő hulladékgazdálkodási célokat és azok fontossági sorrendjét, a hulladékcsökkentési és
hasznosítási célokat, valamint a megvalósítandó cselekvési programot.

A **települési szilárd hulladékok (EWC 20 03 01)** tekintetében a korszerű begyűjtő hálózat kiépítése az egyik legfontosabb feladat. A jelenleg működő hulladékgyűjtő, -szállító szervezetek műszaki felkészültségük alapján alkalmasak a közszolgáltatás megfelelő ellátására, de komplex, térségi feladatokat ellátó települési szilárd hulladékkezelő rendszereket kell kiépíteni. A Felgyőn létesült lerakó nagyban javítja a kistérség hulladékgazdálkodási helyzetét.
A komplex hulladékgazdálkodási rendszerek részeként a begyűjtött hulladék ideiglenes tárolására átrakó állomásokat kell kialakítani. A területi hulladékgazdálkodási terv javaslata alapján ezt a kapacitást bővíteni kell.
A **települési szilárd hulladék** regionális lerakóba kerülése érdekében további célkitűzés, hogy minden településen legalább egy hulladékudvar legyen kialakítva.
A térségi hulladékkezelési rendszerek kialakításával egyidejűleg nagy feladat a települési hulladéklerakók rekultivációja. A kistérség településeinek mindegyikén található legalább egy lezárt települési szilárd hulladéklerakó. A hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről szóló 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendelet értelmében azt a hulladéklerakót, amely nem felel meg a jogszabályban előírt követelményeknek, 2009. január 1-jéig be kell zárni.
Minden településen elkészült a meglevő lerakó felülvizsgálata és rekultivációs terve, mely alapján az illetékes környezetvédelmi hatóság egyedileg állapította meg a bezárás és rekultiváció idejét és módját. Csongrádon, Tömörkényen és Felgyőn az ISPA projecthez kapcsolódóan folyamatban van a rekultiváció.

Teljessé kell tenni a **szelektív hulladékgyűjtést** a hulladéklerakóban lerakott hulladékcsökkentése, illetve a hulladék továbbhasznosítási arányának növelése érdekében.
Jelenleg Csongrádon, Tömörkényen és Felgyőn üzemelnek gyűjtőszigetek, Csanyteleken a szolgáltató értékesítési gondjai miatt nem valósult meg.

A települési hulladéklerakóban lerakott hulladékok **biológiailag lebomló szerves anyag** tartalmát a mért értékhez viszonyítva – a hulladékgazdálkodási törvényben meghatározott mértékben – fokozatosan csökkenteni kell, és egyidejűleg növelni kell a hasznosítás arányát. Mindkét lerakón a csökkentés a komposztálás beindításával megvalósult.
Ehhez kapcsolódóan további lakossági tájékoztatásra és tudatformálásra van szükség. Széles körben lehetővé kell tenni a biológiailag lebomló hulladék elkülönített gyűjtését és komposztáló telepen történő kezelését, illetve népszerűsíteni és támogatni kell a házi komposztálást.

A **települési folyékony hulladék** kezelése jelenleg teljes mértékben megoldott a kistérségben. A csatornázás fejlesztésének köszönhetően a települési folyékony

hulladék mennyiségének csökkenése várható, de a településszerkezeti sajátosságokmiatt középtávon nem lehet nagymértékű csökkenést elérni. Felgyőn teljessé vált a csatornahálózat, azonban a rákötéseket folyamatosan növelni kell.

A **kommunális szennyvíziszap (EWC 19 08 05)** kezelésének legjellemzőbb módja a komposztálás, ami megfelel az előírásoknak. A komposzttot mezőgazdasági területeken hasznosítják. A kommunális szennyvíziszap mennyisége a szennyvízelvezetés és -tisztítás fejlesztésének következtében növekszik.

A mezőgazdasági vagy élelmiszeripari eredetű, de a termelésbe vissza nem forgatott **biomasszára** kezelőkapacitások kiépültek. A hasznosítható hulladékokra házi komposztálók kialakítását is kell ösztönözni. A kistérségben zöldhulladék kezelésére tervezett komposztáló Felgyőn létesült.

Az állattenyésztés a kistérségben domináns ágazatot jelent, a hulladék mennyiségében stagnálás várható.
A kistérségben működő gyűjtő és átrakó telepek további üzemeltetése mindenképpen indokolt az állattartás és az állattenyésztés széleskörű elterjedése miatt. Az **állati hulladék** az ATEV hódmezővásárhelyi telepére kerül elszállításra.
A még meglévő dögkutakat be kell zárni a jogszabályi előírás értelmében. Az állattenyészésből származó hulladék kezelésére fermentáló telepek létesítése szükséges.

A **növényvédő szerek és csomagolóeszközeik** kezelése érdekében a hulladékudvarokban elkülönített gyűjtőhelyek létesítése, valamint széleskörű lakossági tájékoztatás és tudatformálás szükséges.

Az **iparban keletkező hasznosítható hulladékokra** begyűjtő rendszerek kialakítását kell ösztönözni, különös tekintettel a műanyaghulladékokra. A faiparban keletkező hulladékok hasznosítását minél teljesebb körűvé kell tenni, a hulladék jellegétől függően komposztálással vagy energetikai hasznosítással.

Egészségügyi hulladékok (EWC 18 01 03) ártalmatlanítására veszélyes hulladékégető üzemel a Szegedi Tudományegyetemen. Kihasználtsága nem éri el a 100 %-ot.

Az ivóvíztisztítás során **arzéntartalmú hulladék** képződhet. Mennyiségének növekedésére kell számítani az ivóvízminőség-javító program megvalósulásával.

A **kiselejtezett gépjárművek (EWC 16 01 04)** kezelésére különböző technikai felkészültségű autóbontók működnek. A kapacitásuk megfelelő, de a környezetvédelmi követelményeknek a telephelyek csak korlátozottan felelnek meg. Korszerű autóbontó telepeket kell kialakítani, a nem megfelelőeket be kell zárni. A működő telephelyek egy része az előírásoknak megfelelővé alakítható. Célkitűzés a kiselejtezett gépjárművek hasznosításának 85 tömeg %-ra növelése, és ehhez kapcsolódóan a hulladékhasznosító háttéripar kialakítása, fejlesztése.

Az **építési és bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok (EWC 17 01 07**)ártalmatlanítására a lerakás jellemző, az aszfalthulladék hasznosításában az elmúlt években jelentős előrelépés történt. A jövőben az építési, bontási és egyéb inert

hulladékok minél nagyobb arányú hasznosítását kell megoldani, valamint megoldást kell találni a bontás során keletkező veszélyes hulladékok szétválogatására, elkülönített gyűjtésére.
Az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló 45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendeletben foglaltak szerint az építtetők kötelesek a hulladékot – az építési és bontási hulladéktípusonként meghatározott mennyiségi küszöbérték elérése esetén – annak további könnyebb hasznosíthatósága érdekében elkülönítetten gyűjteni.
A hulladékolajok begyűjtésére a lakossági begyűjtő rendszer kialakítása és teljessé tétele a cél. Meg kell teremteni a hulladékudvarokban a hulladékolajok fogadási lehetőségét, illetve be kell vezetni a benzinkutak, gépjárműjavító szervizek átvételi kötelezettségét.

Az **akkumulátorok és szárazelemek (EWC16 06 01)** begyűjtésére teljessé kell tenni a működő begyűjtési rendszert. Az elemek és az akkumulátorok hulladékainak visszavételéről szóló 109/2005. (VI.23.) Korm. rendelet szerint a gyártó köteles a hulladékká vált elem és akkumulátor begyűjtéséről és visszavételéről gondoskodni. A jogszabály a begyűjtési kötelezettség mértékét a forgalomba hozott elem és akkumulátor tömegének – évenként növekvő – arányában állapítja meg.
A kereskedő, amennyiben a gyártóval kötött megállapodás alapján gyűjtőedénnyel rendelkezik, köteles a fogyasztótól a hulladékká vált hordozható elemet, illetve akkumulátort a gyűjtőedény tárolókapacitásának erejéig átvenni és abban gyűjteni. A gyártó a visszavételi kötelezettsége alapján az összegyűjtött hulladékot a kereskedőtől átveszi, illetve gondoskodik
a visszavett és begyűjtött hulladék kezeléséről.

Az **elektronikai és elektromos berendezésekből származó hulladékok (EWC 20 01 36)** mennyisége növekszik. Begyűjtési, visszavételi rendszert kell szervezni, és ki kell építeni az anyagában történő hasznosítás létesítményeit. Az elektromos és elektronikai berendezések hulladékainak visszavételéről szóló 264/2004. (IX. 23.) Korm. rendelet szerint a gyártó kötelezettsége az általa forgalomba hozott berendezésekből származó hulladékot visszavenni. A gyártónak gondoskodnia kell a háztartási berendezésekből származó hulladék begyűjtéséről, hasznosításáról – a forgalomba hozott mennyiségtől függően – a jogszabályban meghatározott
begyűjtési aránynak megfelelő mértékben, évenként növekvő arányban.

A **csomagolási hulladékok** jelentős része lerakásra kerül. A hulladékgazdálkodási törvény előírása szerint a csomagolási hulladékok hasznosítási arányát 50 %-ra kell növelni, aminek legalább felét – a hulladék 25 %-át – anyagában kell hasznosítani. A szelektív hulladékgyűjtés rendszerének kiépítése és üzemeltetése ennek alapfeltétele. Az üveghulladék hasznosítására előkezelő technológia kiépítése szükséges.

A **gumihulladék** Csongrádon a hulladékudvarban helyezhető el.

A települési önkormányzat – a vízgazdálkodási tevékenységek mint közfeladatok (közszolgáltatások) körében – köteles gondoskodni a 2000 lakos-egyenértékkel jellemezhető szennyvízkibocsátás feletti szennyvíz-elvezetési agglomerációt alkotó településeken a keletkező használt vizek (szennyvizek) szennyvízelvezető művel való összegyűjtéséről, tisztításáról, a tisztított szennyvíz elvezetéséről, valamint a

más módon összegyűjtött szennyvíz, továbbá a szennyvíziszap ártalommentes elhelyezésének megszervezéséről, és a hulladékgazdálkodásról szóló külön törvény szerint nem közművel összegyűjtött szennyvizek ártalommentes elhelyezésének szervezéséről és ellenőrzéséről.
A terület terhelésének számításakor figyelembe kell venni az állandó népességet, a szezonális ingadozásból, továbbá intézményekből származó terhelést és a közcsatorna ipari eredetű meglévő, illetve tervezett terhelését.
A Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és -tisztítási Megvalósítási Programról szóló, többször módosított 25/2002. (II. 27.) Korm. rendeletben kijelölt szennyvízelvezetési agglomerációk területén a települési szennyvizek közműves szennyvízelvezetését és a szennyvizek biológiai szennyvíztisztítását, illetőleg a települési szennyvizek ártalommentes elhelyezését meg kell valósítani, legkésőbb

- 2010. december 31-ig a 15.000 lakos-egyenérték terhelést meghaladó szennyvíz-kibocsátású szennyvízelvezetési agglomerációk területén (Csongrád–Felgyő);
- 2015. december 31-ig a 10.000-15.000 lakos-egyenérték és a 2000-10.000 lakos-egyenérték (Csanytelek;) terheléssel jellemezhető szennyvíz-kibocsátású szennyvízelvezetési agglomerációk területén.

Ezek a települések a kormányrendeletben rögzítettől eltérő szennyvízelvezetési agglomerációs struktúrát is kialakíthatnak, feltéve, hogy – a jogszabályban rögzített módszertan alapján végzett vizsgálatoknak megfelelően – az nem jár új településnek a Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és -tisztítási Megvalósítási Programba való bekapcsolásával, illetve, hogy a tervezett új megoldásnak a korábbi változathoz képest költséghatékonyabb megvalósíthatósága és működtetése gazdasági elemzéssel alátámasztott.
A Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és -tisztítási Megvalósítási Programról szóló rendeletben nem szereplő települések önkormányzatai az európai uniós csatlakozási szerződésben rögzített utolsó mentességi határidő – 2015. december 31. – lejártát követően kerülhetnek legkorábban a szennyvízelvezetési agglomerációs jegyzékbe. (Tömörkény)

7 Összegzés

Csongrád és kistérsége (Csanytelek, Felgyő, Tömörkény) Hulladékgazdálkodási Tervében megjelölt cselekvési program megvalósulásáról összességében megállapítható azok időarányos teljesülése.

Alapvetően a kistérség településeinek hulladék keletkezés csökkentési céljai és hulladékhasznosítási célkitűzései a Homokhátsági Regionális Lerakó üzembehelyezésével gyökeresen megváltoztak a tervhez képest.

A települési Önkormányzatok anyagi lehetőségeik függvényében mindent elkövettek az elfogadott Hulladékgazdálkodási terv teljes körű megvalósítása érdekében.
Nagy hátrányt jelentett, hogy a felgyői ISPA project csak késve valósult meg, továbbá nem voltak meg a szükséges állami támogatások, pályázatok a szelektív hulladékgyűjtés és a szennyvízhálózat teljes körűvé tétele érdekében.

Minden településen kiemelt feladat a továbbiakban is:

- Szelektív hulladékgyűjtés további fokozása (lakossági és intézményi szinten is)
- Illegális lerakások megakadályozása
- A lakosság környezeti tudatosságának fejlesztése
- Szennyvíz hálózat teljessé tétele
- Az előírásoknak nem megfelelő lerakók bezárása, rekultivációja